

Тестові завдання до підсумкового модульного контролю №2

„Спеціальні питання гігієни та екології”

Методика оцінки стану здоров'я та фізичного розвитку дітей і підлітків.

До критеріїв комплексної оцінки фізичного розвитку дітей і підлітків належить все крім:

- А). наявність або відсутність в момент обстеження хронічних захворювань
- Б). рівень функціонального стану всіх основних систем організму
- В). ступінь опірності організму несприятливим чинникам зовнішнього середовища
- Г). рівень досягнутого нервово-психічного і фізичного розвитку та ступінь його гармонійності
- Д). *готовність дитини до школи

2. До першої групи здоров'я слід віднести дітей:

- А). здорових, що мають функціональні відхилення після перенесених захворювань
- Б). *практично здорових, які мають гармонійний фізичний розвиток
- В). тих, що мають незначне відхилення в фізичному розвитку
- Г). тих, що мають гармонійний фізичний розвиток
- Д). тих, що знаходяться в неактивній фазі ревматизму

Види постави:

- А) нормальна, сутулувата
- Б) правильна, випрямлена, Х-подібна, О-подібна
- В) лордотична, кіфотична, сколіотична
- Г) пряма, випрямлена, сутулувата, згорблена
- Д) *лордотична, кіфотична, правильна, сутулувата, випрямлена

До сприятливих чинників, що формують здоров'я, належать:

- А) наявність у дитини менше двох шкідливих звичок
- Б) надмірна рухова активність
- В) заняття силовими видами спорту
- Г) *загартовування
- Д) оволодіння двома і більше гігієнічними навичками

5. Яких дітей відносять до тих, що часто хворіють:

- А). що хворіють не рідше ніж 1 раз на місяць
- Б). *що хворіли в попередньому році 4 та більше разів
- В). що хворіли в попередньому кварталі не менше, ніж 3 рази
- Г). що хворіли в попередньому році не менше, ніж 5 разів
- Д). що хворіли в попередньому році не менше, ніж 6 разів

6. Назвіть фізіометричні ознаки фізичного розвитку дітей та підлітків.

- А). окружність грудної клітини
- Б). маса тіла

В). *життєва ємність легень

Г). довжина тіла

Д). форма ніг

7. Вкажіть соматометричні ознаки фізичного розвитку дітей та підлітків:

А). форма хребта

Б). *маса тіла

В). артеріальний тиск

Г). мутація голосу

Д). розвиток мускулатури

8. Що таке профіль фізичного розвитку дитини:

А). *графічне зображення величини сигмальних відхилень основних антропометричних ознак

Б). фронтальна проекція тіла дитини при вертикальному положенні

В). співвідношення довжини тіла сидячи та стоячи

Г). відношення маси тіла до окружності грудної клітини

Д). бокова проекція тіла дитини при вертикальному положенні

9. Вкажіть більш повний метод оцінки фізичного розвитку дітей та підлітків:

А). виявлення календарного віку дитини

Б). визначення регіональних стандартів розвитку

В). оцінка за шкалою регресії

Г). *комплексна оцінка біологічного розвитку

Д). вимірювання соматометричних ознак фізичного розвитку

10. Вкажіть на мету проведення масових досліджень фізичного розвитку в дитячих колективах:

А). для виявлення дітей, що часто хворіють

Б). для розробки профілактичних заходів

В). для визначення груп фізичного виховання дітей

Г). для визначення ступеню загартування дітей

Д). *для оцінки впливу екологічних умов на здоров'я населення певних районів

11. До 3 групи здоров'я слід віднести дітей:

А). тих, що часто хворіють

Б). з міопією слабкого ступеню

В). *тих, що страждають хронічними захворюваннями в стадії компенсації

Г). тих, що страждають хронічними захворюваннями в стадії субкомпенсації

Д). діти, які потребують сторонньої допомоги

Що таке хронологічний вік?

А). *період, прожитий дитиною від народження до моменту обстеження, що має чітку вікову межу

Б). сукупність морфо-функціональних особливостей організму, що залежать від індивідуального темпу росту і розвитку

В). вік, що зазначений в офіційному документі

Г). кількість років, протягом яких дитина найінтенсивніше розвивалась

Д). зміна вікових періодів в відповідні терміни

До несприятливих чинників, що формують здоров'я, належать всі крім:

- А). порушення режиму дня та навчально-виховного процесу
- Б). *посилений руховий режим
- В). несприятливий психологічний клімат у родині та в колективі
- Г). відсутність гігієнічних навичок
- Д). наявність шкідливих звичок

14. Вкажіть основний критерій визначення груп здоров'я дітей та підлітків:

- А). статевая зрілість
- Б). стан психічної врівноваженості
- В). *наявність чи відсутність хронічних захворювань
- Г). показники морфо-функціонального розвитку
- Д). шкільна зрілість

15. Зазначте необхідні критерії для оцінки індивідуального здоров'я дітей та підлітків:

- А). захворюваність
- Б). індекс здоров'я
- В). патологічна враженість
- Г). інфекційна захворюваність
- Д). *наявність або відсутність хронічних захворювань

16. Дайте визначення поняття "фізичний розвиток дитини":

- А). темпи росту та розвитку окремих органів і тканин
- Б). *сукупність морфологічних та функціональних особливостей організму, що характеризують його ріст та розвиток в даний період життя
- В). ступінь розвитку м'язової системи та її функціональні особливості в різні періоди життя
- Г). сукупність заходів, що направлені на підготовку фізично розвинених дітей
- Д). об'єктивний критерій для оцінки здоров'я та санітарного стану населення

17. Які Ви знаєте соматоскопічні ознаки фізичного розвитку дітей та підлітків?

- А). *форма хребта
- Б). життєва ємність легень
- В). довжина тіла
- Г). відносний показник зовнішнього дихання
- Д). товщина жирової складки на животі

18. За якими ознаками формуються однорідні групи дітей, що знаходяться в неоднакових умовах зовнішнього середовища, якщо в них передбачається вивчення фізичного розвитку:

- А). *стать, національність, вік
- Б). маса тіла
- В). умови перебування в дитячих навчальних закладах
- Г). окружність грудної клітини
- Д). довжина тіла стоячи та сидячи

19. Біологічний вік дитини визначають за показниками:

- А). маса тіла

- Б). довжина тіла
- В). окружність грудної клітини
- Г). *строки зміни молочних зубів на постійні
- Д). окружність голови

20. Комплексний метод оцінки фізичного розвитку враховує:

- А). Психологічний статус
- Б). Стан психічної врівноваженості
- В). Ступінь опірності організму
- Г). *Рівень біологічного розвитку
- Д). Ступінь загартування

Методика гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних установ для дітей і підлітків

1. До функціональних зон пришкольної ділянки відносяться:

- А). Складська
- Б). Клубно-спортивна
- В). Адміністративна
- Г). Господарча
- Д). *Зелених насаджень

2. Назвіть основний показник, що використовується для гігієнічної оцінки дитячих меблів:

- А). Відповідність меблів сучасному дизайну
- Б). Положення тіла при користуванні меблями
- В). Відстань від переднього краю поверхні столу до спинки стільця
- Г). *Відповідність розмірів меблів довжині тіла дитини
- Д). Стіл та стілець з'єднані в єдине ціле чи ні

3. Яка відстань повинна бути від першого ряду шкільних парт (4 клас) до дошки, в м.:

- А). 1,0
- Б). 2,0
- В). *3,0
- Г). 4,0
- Д). 5,0

4. Гігієнічний норматив коефіцієнту природної освітленості в класі становить:

- А). Не менше 0,5%
- Б). Не менше 1,0%
- В). Не менше 1,25%
- Г). *Не менше 1,5%
- Д). Не менше 2,0%

5. Якою повинна бути дистанція сидіння у шкільній парті:

- А). *Від'ємна (-2-3см)
- Б). Від'ємна (-10-12см)
- В). Нульова
- Г). Позитивна (+2-3см)
- Д). Позитивна (+10-12см)

6. Яке з приміщень, що обов'язково повинні бути організовані в школі, може бути без природного освітлення?

- А). Спортивні зали
- Б). Обідні зали
- В). Кабінети трудового навчання
- Г). Бібліотека
- Д). *Снарядні

7. В яких випадках дозволяється зменшити відсоток озелення території навчального закладу (НЗ)?

- А). *Прилягання території навчального закладу безпосередньо до лісових або паркових територій
- Б). При кількості дітей в НЗ менше 200
- В). В школах, що розміщені в сільській місцевості
- Г). За погодженням районної СЕС
- Д). За бажанням директора школи

8. В новозбудованому районі міста К. планується будівництво нової школи І-ІІІ ступенів на 800 учнів. Яка найбільш прийнятна поверховість шкільної споруди?

- А). Не вище 2-х поверхів
- Б). *Не вище 3-х поверхів
- В). 4-5 поверхова
- Г). Одноповерхові корпуси
- Д). Не більше 6-ти поверхів

9. При розрахунку необхідної кратності повітрообміну в шкільному класі враховують:

- А). Систему вентиляції
- Б). ГДК CO₂
- В). Орієнтацію вікон
- Г). Час перебування учнів у класі
- Д). *Кубатуру приміщення

10. Виберіть правильне визначення дистанції сидіння меблів:

- А). Відстань від заднього краю стола до спинки сидіння
- Б). Відстань від заднього краю стола до переднього краю сидіння
- В). *Відстань від переднього краю сидіння до опущеного перпендикуляра з заднього краю стола
- Г). Розмір перпендикуляра, що опущений з заднього краю стола до висоти сидіння
- Д). Відстань від переднього до заднього краю сидіння

11. На якому поверсі при плануванні будівлі найоптимальніше розташувати спортзал?

- А). В підвалі
- Б). В окремій будівлі
- В). 3 поверсі
- Г). 2 поверсі
- Д). *1 поверсі

12. Назвіть основні принципи проектування шкільних споруд:

- А). Забезпечення умов для фізичного виховання
- Б). *Створення сприятливого мікроклімату
- В). Тільки блочна система забудови
- Г). Наявність групових майданчиків для відпочинку
- Д). Тільки централізована система забудови

13. На яку кількість дітей найоптимальніше будувати нову школу?

- А). До 500 осіб
- Б). 100-500 осіб
- В). До 5000 осіб
- Г). *До 1000 осіб
- Д). 200-300 осіб

14. Гігієнічний норматив температури повітря в класних кімнатах, становить:

- А). 22-24°C
- Б). 21-23°C
- В). 20-22°C
- Г). *18-22°C
- Д). 16-20°C

15. Відсоток озеленення земельної ділянки дитячих закладів дорівнює:

- А). *Не менше 50%
- Б). Не менше 25%
- В). Не менше 30%
- Г). Не менше 65%
- Д). 12-15%

16. Яке з приміщень, що обов'язково повинні бути організовані в школі, може бути без природного освітлення?

- А). Спортивні зали
- Б). *Кладові
- В). Кабінети трудового навчання
- Г). Бібліотека
- Д). Їдальня

17. Назвіть показники штучного освітлення, необхідні для оцінки освітлення в класі:

- А). Кут падіння світла
- Б). Вид ламп
- В). Коефіцієнт відбиття світлового потоку
- Г). Кількість світильників
- Д). *Рівномірність освітлення

18. Яка система забудови є оптимальною при проектуванні нової школи?

- А). Централізована
- Б). *Блочна
- В). Багатоповерхова
- Г). Павільйонна
- Д). Централізовано-блочна

19. Які з показників природного освітлення враховують при

плануванні кількості рядів парт (столів) у класі:

- А). Площа вікон
- Б). Світловий коефіцієнт
- В). *Коефіцієнт заглиблення
- Г). Кут затінення
- Д). Освітленість

Методи вивчення вікових психофізіологічних особливостей дітей і підлітків. Гігієнічна оцінка режиму дня та навчально-виховного процесу дітей різних вікових груп

1. Для дослідження переключення уваги:

- А) використовують методику хронорефлексометрії;
- Б) реєструють число зривів умовних реакцій у відповідь на пред'явлення диференційованого подразника – світлового сигналу червоного кольору;
- В) використовують величину помилки в ході визначення реакції на об'єкт, що рухається;
- Г) *досліджуваному пропонують три варіанти роботи з червоно-чорною таблицею Шульте-Платонова;
- Д) використовують спеціальні коректурні таблиці.

2. Продуктивність механічної пам'яті вважається високою, якщо результат знаходиться в межах:

- А) *від 80% до 100%;
- Б) від 50% до 100%;
- В) від 50% до 80%;
- Г) менше ніж 50%;
- Д) від 20% до 50%.

3. Для визначення швидкості простої зорово-моторної реакції:

- А) *використовують методику хронорефлексометрії;
- Б) реєструють число зривів умовних реакцій у відповідь на пред'явлення диференційованого подразника – світлового сигналу червоного кольору;
- В) використовують спеціальні коректурні таблиці;
- Г) досліджуваному пропонують три варіанти роботи з червоно-чорною таблицею Шульте-Платонова;
- Д) використовують величину помилки в ході визначення реакції на об'єкт, що рухається.

4. Кистьовий та ртутний динамометри використовують:

- А) з метою дослідження точності лінійного окоміру;
- Б) для визначення м'язово-суглобової чутливості;
- В) для дослідження тремору;
- Г) для дослідження координації рухів;
- Д) *для визначення м'язової сили та м'язової витривалості.

5. Тест Керна-Ірасека складається з:

- А) *трьох завдань;
- Б) чотирьох завдань;
- В) одного завдання;
- Г) двох завдань;

Д) п'яти завдань.

6. Контроль за навчальним розпорядком пов'язаний з:

- А) визначенням часу занять у школі, тривалості уроків, відповідності кількості уроків протягом тижня навчальному плану;
- Б) *визначенням часу занять у школі, тривалості уроків, перерв між уроками та змінами, відповідності кількості уроків протягом року та тижня навчальному плану;
- В) визначенням часу занять у школі, перерв між уроками та змінами;
- Г) відповідності кількості уроків протягом року навчальному плану;
- Д) відповідності кількості уроків протягом тижня та тривалості уроків віковим особливостям дитини.

7. Для визначення рухомості нервових процесів:

- А) використовують методику хронорефлексометрії;
- Б) *реєструють число зривів умовних реакцій у відповідь на пред'явлення диференційованого подразника – світлового сигналу червоного кольору;
- В) використовують величину помилки в ході визначення реакції на об'єкт, що рухається;
- Г) досліджуваному пропонують три варіанти роботи з червоно-чорною таблицею Шульте-Платонова;
- Д) використовують спеціальні коректурні таблиці.

8. Для оцінки показників стійкості уваги:

- А) *використовують спеціальні коректурні таблиці;
- Б) використовують методику хронорефлексометрії;
- В) реєструють число зривів умовних реакцій у відповідь на пред'явлення диференційованого подразника – світлового сигналу червоного кольору;
- Г) використовують величину помилки в ході визначення реакції на об'єкт, що рухається;
- Д) досліджуваному пропонують три варіанти роботи з червоно-чорною таблицею Шульте-Платонова.

9. За допомогою якого приладу вимірюється м'язово-суглобова чутливість?

- А) *кінематометр жуковського
- Б) лінійка Гальтона
- В) хронорефлексометр
- Г) динамометр
- Д) рефлексокінематометр

10. З метою гігієнічної оцінки режиму дня дітей та підлітків використовують методи:

- А) *анкетування, інтерв'ювання та хронометражних спостережень;
- Б) анкетування та хронометражних спостережень;
- В) анкетування та інтерв'ювання;
- Г) інтерв'ювання та хронометражних спостережень;
- Д) анкетування, інтерв'ювання, динамометричних та хронометражних спостережень.

11. Продуктивність механічної пам'яті вважається середньою,

якщо результат знаходиться в межах:

- А) від 80% до 100%;
- Б) від 50% до 100%;
- В) *від 50% до 80%;
- Г) менше ніж 50%;
- Д) від 20% до 50%.

12. Для визначення рівноваженості нервових процесів:

- А) використовують методику хронорефлексометрії;
- Б) реєструють число зривів умовних реакцій у відповідь на пред'явлення диференційованого подразника – світлового сигналу червоного кольору;
- В) *використовують величину помилки в ході визначення реакції на об'єкт, що рухається;
- Г) досліджуваному пропонують три варіанти роботи з червоно-чорною таблицею Шульте-Платонова;
- Д) використовують спеціальні коректурні таблиці.

13. Тремометром і спеціальним щупом користуються:

- А) з метою дослідження точності лінійного окоміру;
- Б) для визначення м'язово-суглобової чутливості;
- В) *для дослідження координації рухів;
- Г) для визначення зрушень з боку характеристик дихання;
- Д) для визначення м'язової сили та м'язової витривалості.

14. Залежно від стану психічного здоров'я дітей та підлітків прийнято поділяти на:

- А) 2 групи;
- Б) *4 групи;
- В) 3 групи;
- Г) 8 груп;
- Д) 6 груп.

15. Провідне місце в структурі особливостей особистості дитини займають:

- А) *властивості темпераменту;
- Б) мотиваційна спрямованість;
- В) стан здоров'я;
- Г) рівень розумової та фізичної працездатності;
- Д) морфологічні особливості.

16. Режим дня дітей та підлітків в першу чергу повинен враховувати:

- А) стан здоров'я дитини;
- Б) морфологічні та фізіологічні особливості організму дитини;
- В) *стан здоров'я та вікові особливості фізичної та розумової працездатності дитини;
- Г) рівень розвитку, що досягнутий;
- Д) віково-статеві, анатомо-фізіологічні та функціональні особливості організму дитини.

17. Як проводиться оцінка готовності до вступу та систематичного навчання дитини в школі?

- А) *тест Керна-Ірасека
- Б) за допомогою коректурних таблиць Анфімова
- В) за допомогою таблиць Шульте-Платонова
- Г) динамохронорефлексометрія
- Д) проведення медичного огляду

18. Продуктивність механічної пам'яті вважається низькою, якщо результат знаходиться в межах:

- А) від 80% до 100%;
- Б) від 50% до 100%;
- В) від 50% до 80%;
- Г) *менше ніж 50%;
- Д) від 20% до 50%.

19. За тестом Керна-Ірасека високий рівень готовності до занять в школі вважається, якщо дитина набрала:

- А) *до 5 балів
- Б) 6 -7 балів
- В) 6 балів і вище
- Г) 1-2 бали
- Д) 9-10 балів

Методика гігієнічного контролю за організацією фізичного виховання та трудового навчання дітей і підлітків. Лікарсько-професійна консультація та медичний професійний відбір підлітків в умовах школи та поліклініки

До зовнішніх ознак втоми відноситься все крім:

- А) *втрата свідомості
- Б) почервоніння шкіри обличчя
- В) поява задишки
- Г) зниження координації уваги
- Д) поява пітливості

Що таке медичне забезпечення уроку фізкультури?

- А) *визначення для кожної дитини групи фізичного виховання
- Б) присутність лікаря на уроці фізкультури
- В) наявність у вчителя фізкультури аптечки ПМД
- Г) медична освіта вчителя фізкультури
- Д) інструктаж з ПМД для учнів перед кожним уроком

Тривалість вступної частини уроку фізкультури повинна

становити:

- А) *3-4 хв
- Б) 5 хв
- В) 1-2 хв
- Г) 10 хв
- Д) 10-12 хв

Моторна щільність уроку фізкультури складає не менше ніж:

- А) *60%

- Б) 20%
- В) 45%
- Г) 50%
- Д) 90%

На які періоди поділяється основна частина уроку фізкультури?

- А) *формування рухових навичок та рухливої гри
- Б) підготовчий та рухливої гри
- В) рухливої гри та відпочинку
- Г) організація та формування рухових навчок
- Д) розминка, гра та відпочинок

Найбільш наочним методом професійного відбору учнів, що дозволяє визначити особливості індивідуального розвитку критеріальних функцій з подальшим графічним зображенням профілю психофізіологічного розвитку організму школяра є:

- А) *векторний аналіз професійної перспективності
- Б) виділення меж фізіологічних коливань критеріальних функцій
- В) методика базальної оцінки рівня розвитку ключових професійно значущих функцій
- Г) визначення прогнозу успішності професійного навчання
- Д) визначення типів рефлексорних реакцій

До основної групи фізичного виховання відносять дітей:

- А) *які не мають відхилень у стані здоров'я або мають незначні відхилення та достатню фізичну підготовленість
- Б) які мають відхилення у стані здоров'я та є недостатньо фізично підготовленими, а також дітей-реконвалестентів
- В) які мають значні відхилення у стані здоров'я тимчасового або постійного характеру
- Г) які не мають відхилень у стані здоров'я або мають незначні відхилення, але недостатню фізичну підготовленість
- Д) які мають значні відхилення у стані здоров'я тимчасового або постійного характеру, але до того як захворіли були добре фізично підготовані

Термін поновлення занять фізкультурою після перелому кісток кінцівок становить:

- А) *1-3 тижні
- Б) 2-4 тижні
- В) 2-12 тижнів
- Г) 3-12 місяців
- Д) 2 тижні

До спеціальної групи фізичного виховання відносять дітей:

- А) які не мають відхилень у стані здоров'я або мають незначні відхилення та

достатню фізичну підготовленість

Б) які мають відхилення у стані здоров'я та є недостатньо фізично

підготовленими, а також дітей-реконвалестентів

В) *які мають значні відхилення у стані здоров'я тимчасового або постійного характеру

Г) які не мають відхилень у стані здоров'я або мають незначні відхилення, але недостатню фізичну підготовленість

Д) які мають значні відхилення у стані здоров'я тимчасового або постійного характеру, але до того як захворіли були добре фізично підготовані

До підготовчої групи фізичного виховання відносять дітей:

А) які не мають відхилень у стані здоров'я або мають незначні відхилення та достатню фізичну підготовленість

Б) *які мають відхилення у стані здоров'я та є недостатньо фізично підготовленими, а також дітей-реконвалестентів

В) які мають значні відхилення у стані здоров'я тимчасового або постійного характеру

Г) які не мають відхилень у стані здоров'я або мають незначні відхилення, але недостатню фізичну підготовленість

Д) які мають значні відхилення у стані здоров'я тимчасового або постійного характеру, але до того як захворіли були добре фізично підготовані

Термін поновлення занять фізкультурою після перенесеного грипу становить:

- А) 1-3 тижні
- Б) *2-4 тижні
- В) 2-12 тижнів
- Г) 3-12 місяців
- Д) 2 тижні

Критеріями комплексної оцінки рухової активності дітей і підлітків є:

- А) *число локомоцій, величина енерговитрат, тривалість динамічного компонента в добовому ритмі
- Б) моторна щільність доби та величина енерговитрат
- В) число локомоцій та величина енерговитрат
- Г) стан опорно-рухового апарату та заняття спортом
- Д) сила та витривалість дитини, число локомоцій

Методика хімічної та фізичної експертизи предметів дитячого вжитку (іграшок та книг)

1. Основна гігієнічна вимога до дитячих іграшок:

- А. іграшки повинні відповідати віковій дитини
- В.* виготовлені з нетоксичного матеріалу
- С. іграшка яскрава, кольорова
- Д. цікава

Е. повинна формувати ігрові навички

2. Висота літер у підручнику для дітей дошкільного віку повинна бути:

- А.* 6-8 мм
- В. 10-12 мм
- С. 4-6 мм
- Д. 8-10 мм
- Е. 6-10 мм

3. Коефіцієнт відбиття для паперу в підручниках повинен бути:

- А. 1,0-1,2
- В.* 0,7-0,8
- С. 0,2-0,4
- Д. 0,4-0,6
- Е. 0,5-0,7

4. Якість оформлення підручника повинна відповідати:

- А. класу, в якому навчається дитина
- В. предмету, з якого підручник
- С.* віковим особливостям розвитку дітей
- Д. санітарним вимогам до підручника
- Е. особливостям зорового аналізатора

5. Санітарний стан підручника характеризують:

- А. чистота підручника
- В. максимальна маса підручника
- С. якість друку, гарнітура
- Д.* якість палітурки, якість паперу
- Е. характер шрифту

6. Ступінь зорового навантаження при читанні залежить від:

- А. якості паперу
- В.* умов видимості тексту, легкості для читання
- С. якості друку
- Д. гарнітури
- Е. характеру шрифту

7. Видимість тексту визначається:

- А. правильним поєднанням вимог до друку і набору
- В. щільністю набору
- С.* якістю паперу, якістю друку
- Д. гарнітурою, кеглем
- Е. кількістю переносів на сторінку

8. Легкість для читання визначається:

А. характером шрифту

В. гарнітурою

С. кеглем

Д.* характером шрифту, довжиною рядків, інтерліньяжем, апрошем

Е. щільністю набору

9. Оптимальна відстань голови від тексту під час його читання, для дітей 8-9 років це:

- А. 20 см
- В.* 25 см
- С. 20-30 см
- Д. 30 см
- Е. не має значення

10. Допустима маса щоденного навчального комплекту для школярів 1-2 класів:

- А. 2,0 кг
- В. 1,0 кг
- С.* 1,2 кг
- Д. 2,2 кг
- Е. 1,5 кг

Методика вивчення та оцінки харчового статусу людини.

Методика розрахунку енерговитрат людини та її потреб у харчових речовинах

1. Дайте визначення терміну «раціональне (здорове, повноцінне) харчування».

А). Харчування, що забезпечує надходження в організм достатньої кількості білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних солей.

Б). Харчування, що викликає емоційне смакове задоволення.

В). *Харчування, що забезпечує нормальний ріст і розвиток організму, гомеостаз внутрішнього середовища, стійкість до несприятливих факторів навколишнього середовища.

Г). Харчування, що відповідає ферментативним можливостям травної системи та біологічним ритмам організму.

Д). Харчування адекватне енерговитратам організму.

2. Найбільш доцільно для характеристики харчових раціонів організованих колективів використовувати такі методи оцінки харчування як:

А). Анкетно-опитувальний

Б). *Розрахунковий за розкладкою продуктів

В). Лабораторний

Г). Метод санітарного обстеження харчоблоку

Д). Метод вивчення харчового статусу організму людини

3. Перший сніданок в санаторії-профілакторії забезпечує таку частину добового раціону, %

- A). 15
- Б). *20
- В). 30
- Г). 35
- Д). 25

4. Найчастіше користуються для визначення основного обміну

методом:

- A). Хронометражу
- Б). Визначення динаміки маси тіла
- В). Опитування
- Г). Прямої калориметрії
- Д). *Розрахунковим

5. Найбільш фізіологічне співвідношення Б:Ж:В у добовому раціоні харчування людей переважно розумової праці складає:

- A). 1:1,3:5
- Б). 1:5:0,5
- В). *1:1:4
- Г). 1:1,1:4,3-4,9
- Д). 1:1,5:5

6. Найчастіше для діагностики гіповітамінозів серед організованих колективів з метою оцінки харчового статусу використовуються показники:

- A). Соматометричні
- Б). *Соматоскопічні
- В). Фізіометричні
- Г). Біохімічні
- Д). Клініко-статистичні

7. Коефіцієнт фізичної активності (КФА) для людей першої групи інтенсивності праці (згідно фізіологічних норм харчування) становить:

- A). 1,0
- Б). 1,2
- В). *1,4
- Г). 1,6
- Д). 1,8

8. Які показники визначають під час оцінки дієтологічного статусу організму (фактичного стану харчування населення чи особи):

- A). *Харчовий раціон, умови прийому їжі, режим харчування
- Б). Кількість їжі, її якісний склад, стан опірності організму
- В). Маса тілі, довжина тіла, об'єм грудної клітини
- Г). Щоденне вживання харчових продуктів, їх вартість, об'єм
- Д). Кількість місць для відвідувачів на підприємствах громадського харчування, середні ціни на основні страви, зручність користування послугами підприємств громадського харчування

9. Який розподіл енергії добового раціону найдоцільніший для робітників, що працюють вночі

- A). *Обід після сну 20-25%, вечеря перед роботою 30%, нічний прийом їжі

20%, сніданок 25-30%

Б). Обід після сну 40%, вечеря перед роботою 30%, нічний прийом їжі 15%, сніданок 15%

В). Обід після сну 25%, вечеря перед роботою 20%, нічний прийом їжі 25%, сніданок 30%

Г). Обід після сну 50%, вечеря перед роботою 15%, нічний прийом їжі 10%, сніданок 25%

Д). Обід після сну 25%, вечеря перед роботою 35%, нічний прийом їжі 20%, сніданок 20%

10. При якому перевищенні маси тіла ставиться діагноз ожиріння?

- A). До 5%
- Б). На 5%
- В). 6-8%
- Г). 9-14%
- Д). *15% і більше

11. Під терміном «харчовий статус організму» слід розуміти:

- A). Кількість їжі в добовому раціоні
- Б). Якісний склад добового раціону
- В). Стан фізичного розвитку організму
- Г). Ступінь вгодованості організму
- Д). *Фізіологічний стан організму, який обумовлений харчуванням

12. Поява широко розповсюджених захворювань шлунково-кишкового тракту (гастрит, виразкова хвороба шлунку та 12-палої кишки) пов'язана з порушенням переважно таких умов харчування:

- A). Кількісної адекватності раціону
- Б). *Режиму харчування
- В). Якісної повноцінності раціону
- Г). Відповідності якості їжі ферментним можливостям травної системи
- Д). Епідемічної безпечності та токсикологічної нешкідливості їжі

13. Для визначення енерговитра організованих колективів найчастіше користуються методом:

- A). Прямої калориметрії
- Б). Непрямої калориметрії
- В). *Хронометражу
- Г). Визначення динаміки маси тіла
- Д). Опитування

14. Який відсоток добового раціону повинен забезпечити сніданок при трьохразовому харчуванні (%)?

- A). 10-15
- Б). 15-20
- В). 20-25
- Г). *25-30
- Д). 30-35

15. Найбільш фізіологічне співвідношення Са:Р у добовому раціоні харчування людей переважно фізичної праці становить:

- A). 1:1,5

- Б). 1:2,0
- В). 1:0,5
- Г). *1:1
- Д). 0,5:1

16. Найбільш об'єктивним методом оцінки харчування населення неорганізованих колективів є:

- А). *Бюджетний
- Б). Балансовий
- В). Анкетний
- Г). Ваговий
- Д). Лабораторний

17. Величина енергетичного коефіцієнту білків при їх біологічному окисленні становить, в калоріях:

- А). 2,0
- Б). 3,0
- В). 3,5
- Г). *4,0
- Д). 4,5

18. Найчастіше розвиваються захворювання системи кровообігу при харчовому статусі, який можна визначити як:

- А). Недостатній I ступеню
- Б). Оптимальний
- В). Недостатньо-преморбідний
- Г). *Надлишковий
- Д). Недостатньо-хворобливий

19. Дайте визначення поняттю «коефіцієнт фізичної активності».

- А). Співвідношення енергії, що витрачається на виконання роботи та величини основного обміну
- Б). Співвідношення основного обміну до добових енерговитрат
- В). *Співвідношення добових енерговитрат до величини основного обміну
- Г). Співвідношення величини основного обміну до величини енергії, що витрачається на виконання розумової та фізичної праці
- Д). Співвідношення добових енерговитрат до величини енергії, що витрачається на виконання розумової праці

20. Енергетична цінність харчових продуктів визначається вмістом у них:

- А). Вітамінів, мінеральних речовин
- Б). *Білків, жирів, вуглеводів
- В). Мінеральних речовин, смакових речовин
- Г). Поліненасичених жирних кислот, харчових добавок
- Д). Моносахаридів, біомікроелементів

Методика оцінки адекватності харчування організованих колективів за меню-розкладкою.

1. Дайте визначення поняттю “меню-розкладка”:

- А. Кількість прийомів їжі протягом доби, розподіл енергетичної цінності добового раціону по прийомам, інтервали між прийомами їжі
- В. Підрахунок по таблицям або номограмам енергетичної цінності та хімічного складу харчових продуктів
- С. Особливості походження, хімічний склад, кулірна обробка, поєднання у стравах, частка в раціоні харчових продуктів
- Д. Адекватність добового раціону енерготратам
- Е. *План харчування колективу, або перелік готових страв, розподілених по прийомам їжі, з перерахуванням харчових продуктів, вказанням їх кількості, енергетичної цінності та хімічного складу.

2. Назвіть один з основних принципів лікувального харчування:

- А. Забезпечення фізіолого-гігієнічних потреб організму хворої людини в енергії та харчових речовинах
- В. Врахування місцевого та загального впливу їжі на організм хворої людини
- С. Використання харчових продуктів виключно місцевого виробництва
- Д. Задоволення звичних для хворого вимог щодо смакових властивостей їжі
- Е. *Врахування біохімічних та фізіологічних особливостей обміну речовин в організмі хворої людини

3. У яких випадках енергетична цінність добового раціону повинна перевищувати енерговитрати:

- А. У вагітних жінок
- В. У спортсменів
- С. У дітей
- Д. У людей похилого віку
- Е. *У жінок, що годують дітей груддю

4. Діагноз ожиріння II ступеню у жінок ставиться якщо біомас-індекс Кетле становить:

- А. 18-20
- В. 20,1-24,99
- С. 22,0
- Д. 25-29,99
- Е. *30-39,99

5. Діагноз ожиріння 3 ступеню у чоловіків ставиться при біомас-індексі Кетле:

- А. *23,9-28,5
- В. 20,8
- С. 18,5-23,5
- Д. 17-18,49
- Е. 16-16,99

6. Найбільшу енергетичну цінність мають такі продукти:

- А. Овочі і фрукти

- В. *Жири
- С. М'ясо
- Д. Вироби зі злаків та бобові
- Е. Риба

12. Дайте визначення поняттю "режим харчування":

- А. Різноманітне харчування, присмні органолептичні властивості, відповідні умови прийому їжі
- В. *Кратність прийому їжі протягом доби, інтервали між ними, розподіл енергетичної цінності та харчових речовин по окремим прийомам їжі
- С. Статус організму, обумовлений його харчуванням
- Д. План харчування колективу, перелік готових страв, розподілених по прийомах їжі, з перерахуванням харчових продуктів, зазначенням їх кількості, енергетичної цінності та хімічного складу
- Е. Раціональне, здорове, повноцінне харчування, яке забезпечує нормальний ріст та розвиток організму.

14. Дайте визначення терміну "раціональне (здорове, повноцінне) харчування":

- А. Харчування, що забезпечує надходження в організм достатньої кількості білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних солей
- В. Харчування, що викликає емоційне смакове задоволення
- С. *Харчування, що забезпечує нормальний зріст і розвиток організму, гомеостаз внутрішнього середовища, стійкість до несприятливих умов навколишнього середовища
- Д. Харчування, що відповідає ферментативним можливостям травної системи та біологічним ритмам організму
- Е. Харчування, адекватне енерговитратам організму.

15. Поліненасиченими жирними кислотами найбільш багатий продукт:

- А. 1. Вершкове масло
- В. Яловий жир
- С. Баранячий жир
- Д. Свиняче сало
- Е. **5*.Соняшникова олія**

17. Збалансоване харчування – це:

- А. Достатня енергетична цінність раціону в результаті адекватного потребам надходження білків, жирів та вуглеводів;
- В. Дотримання відповідності ферментного складу хімічної структури їжі;
- С. *Оптимальне співвідношення харчових та біологічно активних речовин;
- Д. **Оптимальний режим харчування;**
- Е. Якість продуктів, що входять в раціон.

18. Для визначення основного обміну найчастіше користуються методом:

- А. Хронометражу
- В. Визначення динаміки маси тіла
- С. Опитування
- Д. Прямої калориметрії
- Е. ***.Розрахунковим**

19. У добовому раціоні повинно міститися білків тваринного походження від загальної кількості, не менше, %:

- А. 40
- В. 45
- С. 50
- Д. ***55**
- Е. 60

20. Вітаміни та клітковина виконують, як основну, таку фізіологічну функцію:

- А. Енергетичну
- В. **Пластичну**
- С. ***Каталітичну**
- Д. Захисну
- Е. Морально-психологічну

Методи медичного контролю за забезпеченням організму вітамінами.

1. Авітамінози – це:

- А. Патологічні стани, пов'язані з надходженням надзвичайно великої кількості вітамінів
- Б. Хвороби, що виникають при повній відсутності в їжі якого-небудь вітаміну
- В. Патологічні стани, обумовлені недостатнім надходженням вітамінів з їжею
- Г. Патологічні стани, обумовлені поганим засвоєнням вітамінів
- *Д. Хвороби, що виникають при повній відсутності в їжі або повному порушенні засвоєння якого-небудь вітаміну

2. Найбільш ефективні методи діагностики гіповітамінозу С:

- А. Санітарне обстеження умов транспортування, зберігання, кулінарної обробки харчових продуктів
- Б. Розрахунок вмісту вітаміну С в добовому раціоні
- В. Визначення вмісту вітаміну С в харчових продуктах добового раціону лабораторними методами
- Г. Вивчення соматоскопічних показників харчового статусу організму
- *Д. Проведення функціональних проб на резистентність капілярів, язикової проби з реактивом Тільманса, аналіз сечі на вміст аскорбінової кислоти

3. Основна фізіологічна функція вітамінів в організмі:

- А. Енергетична
- Б. Пластична
- *В. Каталітична
- Г. Захисна
- Д. Смакова

4. Рекомендовані для дорослого населення величини надходження вітаміну А (ретиноловий еквівалент), мкг:

- А. 800
- *Б. 1000
- В. 20
- Г. 400
- Д. 100

5. Найбільш характерний симптом С-гіповітамінозу:

- *А. Кровоточивість ясен під час присосу губами і чищення зубів
- Б. Гемералопія
- В. Хейлоз
- Г. Кон'юктивіт і блефарит
- Д. Язик яскраво-червоний, сухий, болючий

6. До екзогенних причин виникнення гіповітамінозів відносять:

- А. Підвищену потребу в вітамінах
- Б. Підсилення розпаду вітамінів у ШКТ
- *В. Недостатнє надходження вітамінів з їжею
- Г. Порушення процесів всмоктування вітамінів
- Д. Хвороби печінки, підшлункової залози

7. Фізіологічні фактори, що визначають потребу організму в вітамінах:

- *А. Вік та стать, індивідуальні особливості організму
- Б. Кліматичні умови
- В. Географічна широта
- Г. Характер харчування
- Д. Умови проживання

8. Страви, які рекомендують вітамінізувати в зимово-весняний період для харчування організованих колективів:

- А. Закуси
- *Б. Перші та треті страви
- В. Другі страви
- Г. Тільки треті страви (в т.ч. молоко)
- Д. Десерти

9. Добова потреба дорослої людини в аскорбіновій кислоті (вітамін С) складає:

- А. 50-70 мг
- Б. 60-90мг
- *В. 70-100мг
- Г. 80-120 мг
- Д. 90-130мг

10. Найбільш характерний клінічний симптом гіповітамінозу А:

- А. Невростенічний синдром
- *Б. Гемералопія (куряча сліпота)
- В. Хейлоз
- Г. Гінгівіт
- Д. Поліневрит

11. Основні джерела вітаміну С:

- А. Зернові
- Б. Риба
- В. М'ясні вироби
- *Г. Свіжі овочі, фрукти та зелень
- Д. Молочні продукти

12. Основоположник вітамінології як науки:

- А. Ейкман
- *Б. М.І.Луїнін
- В. В.В. Єфремов
- Г. Гопкінс
- Д. К.Функ

13. Авітаміноз В₁ (тіаміну):

- А. Цинга
- Б. Гемералопія
- В. Рахіт
- *Г. Бері-бері (поліневрит)
- Д. Пеллагра

14. До основних симптомів цинги відносять:

- *А. Мілкі шкіряні і великі порожнинні крововиливи
- Б. Розлади травлення
- В. Запалення периферичних нервів кінцівок
- Г. Порушення кісткоутворення
- Д. Мацерація і злущування епітелію

15. Основні джерела вітаміну А (ретинолу):

- А. Зелені листки рослин
- Б. Рослинне масло

- В. Шипшина, чорна смородина
- *Г. Печінка морських риб та тварин
- Д. Цитрусові

16. За сучасними уявленнями, вітаміни – це:

А. Органічні речовини, які є сполукою складних ефірів триатомного спирту і жирних кислот

*Б. Низькомолекулярні органічні сполуки, необхідні для здійснення механізмів ферментативного каталізу, нормального обміну речовин, підтримання гомеостазу, біохімічного забезпечення усіх життєвих функцій організму

В. Незамінні, есенціальні речовини, без яких неможливе життя, ріст та розвиток організму

Г. Поліоксикарбонільні сполуки та їх похідні.

Д. Високомолекулярні органічні речовини, побудовані із залишків 20 амінокислот.

17. Що покладено в основу класифікації вітамінів:

- А. Походження
- Б. Хімічний склад

*В. Принцип розчинності у воді та у жирі

Г. Добова потреба

Д. Біологічна дія

18. Основні симптоми гіпервітамінозу Д:

А. Сухість шкіри

Б. Дистрофічні зміни у м'язах

*В. Диспепсичні явища, втрата апетиту, зниження ваги

Г. Дратівливість, швидка стомлюваність

Д. гіперемія шкіри обличчя, шкіри, відчуття жару

19. Основні джерела вітаміну Е (токоферолу):

А. Дріжджі пивні

Б. Крупи

В. Молоко, жовток яєць

*Г. Рослинне масло (олія)

Д. Овочі

20. С-вітамінізацію готових страв у школах і їдальнях промислових підприємств рекомендується проводити:

*А. У зимово-весняний період

Б. У весняно-літній період

В. У весняно-осінній період

Г. У осінньо-зимовий період

Д. Протягом року

Методика експертної оцінки харчових продуктів і готових страв за результатами їх лабораторного аналізу.

1. Основний вид вуглеводів, що міститься в харчових продуктах:

А. Розчинні у воді вуглеводи

Б.* Нерозчинний у воді крохмал

В. Глікоген

Г. Пектинові речовини

Д. Целюлоза (клітковина)

2. Найбільшу кількість клітковини і найменшу кількість вуглеводів містять такі крупи (корисні для людей похилого віку, а також осіб, зайнятих розумовою працею):

А. Пшоно

Б. Манна крупа

В.* Гречана та вівсяна

Г. Перлова та ячмінна

Д. Рис

3. Захворювання, що можуть передаватися з молоком:

А. Опісторхоз та дифілоботріоз

Б. Трихінельоз

В.* Туберкульоз та бруцельоз

Г. Сибірська виразка

Д. Дифтерія

4. Продукт молочнокислого бродіння, отриманий на заквасці із чистих культур:

А.* Кисле молоко (простокваша)

Б. Сметана

В. Кефір

Г. Кумис

Д. Сир

5. Вкажіть, м'ясо яких тварин може бути джерелом зараження трихінельозом:

А. Кроля

Б.* Свині

В. Великої рогатої худоби

Г. Овече

Д. Птиці

6. Найбільшу кількість ПНЖК (поліненасичених жирних кислот) містять такі жири:

А. Яловичий, баранячий.

Б. Домашньої птиці

- В. Вершкове масло
Г. Риб'ячий жир
Д.* Олія
7. **Які показники якості молока не нормуються держстандартом?**
А. Питома вага
Б. Кислотність
В. Вміст жиру
Г.* Вміст казеїну та альбуміну
Д. Вміст сухого знежиреного залишку
8. **Яка кількість олова дозволяється в баночних консервах?**
А. Не більше 150 мг/кг
Б. Не більше 180 мг/кг
В.* Не більше 200 мг/кг
Г. Не більше 220 мг/кг
Д. Не більше 250 мг/кг
9. **Назвіть причини порушення герметичності баночних консервів у жерстяній тарі:**
А.* Корозія внутрішньої поверхні банок
Б. Деформація корпусу банок під час зберігання та транспортування
В. Деформація в процесі стерилізації
Г. Переповнення банки продуктом
Д. Дефекти закочування банок
10. **Основні причинні фактори виникнення бомбажу баночних консервів**
А. Порушення режиму стерилізації
Б.* Порушення герметичності банок
В. Наявність залишкової мікрофлори
Г. Корозія металу
Д. Переповнення банки продуктом
11. **Найбільш повноцінний білок входить до складу такого харчового продукту**
А. М'ясо
Б. Риба
В. Молоко
Г.* Яйця
Д. Бобові
12. **Кислотність молока зумовлена вмістом у ньому:**
А. Лактози
Б. Альбумінів та глобулінів
В. Молочної та оцтової кислот
Г. Різноманітних мінеральних солей та фосфорвміщуючих речовин
Д.* Молочної кислоти, фосфорної та молочних солей

13. **Циліндричний ніж Журавльова використовують для відбору проб:**
А. М'яса
Б. сиру
В.* хліба
Г. овочів
Д. риби
14. **До якої категорії харчових продуктів слід віднести молоко, що містить крохмал:**
А. Доброякісний харчовий продукт
Б.* Фальсифікований харчовий продукт
В. Харчовий продукт зниженої якості
Г. Недоброякісний харчовий продукт
Д. Умовно придатний харчовий продукт
15. **Яким методом визначають вміст вуглеводів у харчових речовинах?:**
А. Йодно-крохмальним.
Б. Індикаторним
В.* Йодометричним
Г. Органолептичним
Д. На смак
16. **Методи відбору проб для лабораторного аналізу залежать від:**
А. Виду аналізу
Б.* Виду продуктів
В. Температурних умов
Г. Пори року
Д. Від хімічного складу продуктів
17. **Метою гігієнічної експертизи харчових продуктів є:**
А. Визначення товарних якостей продукту
Б. Виявлення наявності фальсифікації
В.* Визначення епідеміологічної та токсикологічної небезпечності продуктів
Г. Визначення ступеня псування продуктів
Д. Всі перераховані відповіді
18. **З якою метою фальсифікують молоко содою?**
А. Для підвищення бактерицидних властивостей молока
Б.* Для приховання підвищеної кислотності
В. Для покращення смакових властивостей молока
Г. Для підвищення питомої ваги молока
Д. Для надання товарного виду
19. **Фальсифікований харчовий продукт, це:-**
А. Продукт, що має відхилення від Держстандарту, проте вони не викликають

зрушень у стані здоров'я споживача

- Б. Продукт, що звільнений від баластних речовин
- В. Продукт, що виготовлений для заміни натуральних нутрієнтів
- Г. Продукт, що повністю відповідає вимогам Держстандарту
- Д.*Продукт, натуральні властивості якого змінені з метою обману споживача

20. До показників якості зернопродуктів відносять:

- А. Вологість
- Б. Зольність
- В. Засміченість
- Г. Зіпсовані зерна
- Д.*Всі перераховані

Методика розслідування випадків харчових отруень

Тест № 1

1. Дайте визначення поняття «харчова токсикоінфекція»:

- А) гостре захворювання, що виникає у разі вживання їжі, яка містить велику кількість токсинів, що накопичились під час розвитку і загибелі специфічного збудника;
- Б) *гостре захворювання, що виникає у разі споживання їжі, яка містить велику кількість живих збудників та їх токсинів, виділених під час розмноження і загибелі мікроорганізмів;
- В) гостре, часто масове захворювання, що виникає у разі вживання їжі, яка містить велику кількість живих специфічних збудників;
- Г) хронічне захворювання, яке виникає внаслідок вживання продуктів харчування, що містять токсичні продукти життєдіяльності мікроскопічних грибів
- Д) хронічне захворювання ШКТ, викликане постійним споживанням недоброякісної їжі

2. Вкажіть продукти, в яких може відбуватися накопичення ботулінічного токсину:

- А) яйця
- Б) смажена риба
- В) молоко та молоко
- Г)* ковбаса, копчене м'ясо
- Д) соки, газовані напої

3. Назвіть основні заходи профілактики стафілококових токсикозів:

- А) боротьба з гризунами
- Б) виявлення носіїв збудників кишкових інфекцій серед працюючих з харчовими продуктами
- В) *виявлення осіб, які страждають на гнійничкові захворювання та захворювання зубів і носоглотки серед персоналу харч.об'єктів
- Г) знищення мух
- Д) своєчасне лікування колібактеріальних холециститів і пієлітів у працівників харчових об'єктів

4. Ознаки, характерні для харчових токсикоінфекцій:

- А) повільний розвиток хвороби
- Б) поодинокі випадки захворювання
- В) наявність контактних випадків захворювання у побуті і в колективі
- Г) *виражений зв'язок захворювання із споживанням певної їжі
- Д) частий перехід захворювання у хронічну форму

5. До приймального відділення поступила хвора з підвищеною температурою тіла (38,5⁰С), нудотою, частим блюванням, болем у животі, проносом, головним болем, запамороченням, сильною слабкістю, ломотою в тілі. Хвора 6 годин тому обідала у столовій: суп гороховий, картопляне пюре з рибною котлетою, на десерт – кекс. Вкажіть можливу причину захворювання:

- А) ботулізм
- Б) стафілококовий токсикоз
- В) *харчова токсикоінфекція
- Г) харчовий мікотоксикоз
- Д) харчове отруєння хімічними домішками

6. Який документ оформлюється лікарем при встановленні діагнозу «харчове отруєння»?

- А) облікова форма № 25
- Б) облікова форма № 3
- В) облікова форма № 98
- Г) облікова форма № 60
- Д) *облікова форма № 58

7. Які заходи щодо профілактики харчових отруень проводяться на об'єктах громадського харчування?

- А) *утримання в належному стані інвентарю та обладнання кухонь
- Б) медичні огляди персоналу
- В) санітарно-просвітня робота
- Г) нагляд ветслужби за м'ясопродуктами
- Д) належна заготівля харчових продуктів

8. Чим відрізняються харчові отруєння від кишкових інфекцій?

- А) *мають короткий інкубаційний період
- Б) передаються від хворого до здорового
- В) поодинокі випадки
- Г) мають контактний шлях передачі
- Д) висококонтагіозні

9. Харчове отруєння амігдалином викликається внаслідок споживання:

- А) сирі картоплі
- Б) *варення з кісточками
- В) бобів
- Г) квасолі
- Д) мигдалю

10. Харчове отруєння соланіном викликається внаслідок споживання:

- А) мигдалю
- Б) варення з кісточками
- В) бобів
- Г) квасолі
- Д) *зеленої картоплі

1. Дайте визначення поняття «бактеріальний токсикоз».

А) гостре захворювання, що виникає у разі споживання їжі, яка містить велику кількість живих збудників та їх токсинів, виділених під час розмноження і загибелі мікроорганізмів;

Б) *гостре захворювання, що виникає у разі вживання їжі, яка містить велику кількість токсинів, що накопичились під час розвитку;

В) гостре, часто масове захворювання, що виникає у разі вживання їжі, яка містить велику кількість живих специфічних збудників;

Г) хронічне захворювання, яке виникає внаслідок вживання продуктів харчування, що містять токсичні продукти життєдіяльності мікроскопічних грибів

Д) хронічне захворювання ШКТ, викликане постійним споживанням недоброякісної їжі

2. Вкажіть продукти, в яких може відбуватися утворення стафілококового токсину:

- А) овочевий салат
- Б) ковбаса, копчене м'ясо
- В) соки, газовані напої
- Г) *вироби з кремом
- Д) консервовані гриби

3. Вкажіть основні заходи профілактики ботулізму:

А) *дотримання правильного режиму стерилізації, умов та термінів зберігання консервів

Б) виявлення носіїв збудників кишкових інфекцій серед працюючих з харчовими продуктами

В) виявлення осіб, які страждають на гнійничкові захворювання та захворювання зубів і носоглотки серед персоналу харч.об'єктів

Г) знищення мух

Д) своєчасне лікування колі бактеріальних холециститів і пієлітів у працівників харчових об'єктів

4. Назвіть основні заходи профілактики харчових токсикоінфекцій:

А) боротьба з гризунами

Б) *виявлення носіїв умовно-патогенної кишкової флори серед працюючих з харчовими продуктами

В) виявлення осіб, які страждають на гнійничкові захворювання та захворювання зубів і носоглотки серед персоналу харч.об'єктів

Г) знищення мух

Д) своєчасне лікування колі бактеріальних холециститів і пієлітів у працівників харчових об'єктів

5. Дівчинка, 8 років поступила до приймального відділення з температурою 37,5⁰С, нудотою, блюванням, болем в епігастральній

області, загальною слабкістю, головним болем. Дитина 4 години тому у бабусі їла овочевий суп, гречану кашу з котлетою, на десерт – заварне тістечко з масляним кремом власного приготування. Бабуся останні дні скаржилась на нежить, кашель, жар. Вкажіть можливу причину захворювання.

- А) ботулізм
- Б) *стафілококовий токсикоз
- В) харчова токсикоінфекція
- Г) харчовий мікотоксикоз
- Д) харчове отруєння домішками хімічних речовин

6. Хто з перелічених осіб не входить до групи розслідування випадку харчового отруєння?

- А) лікар установи, де сталося х.о.
- Б) санітарний лікар СЕС
- В) представник адміністрації об'єкта
- Г) повар харчоблоку
- Д) *роздавальниця їдальні

7. Які документи не оформлюються при розслідуванні випадку х.о.?

- А) облікова форма №58
- Б) направлення в лабораторію
- В) лист опитування постраждалих
- Г) акт про результати розслідування х.о.
- Д) *акт приймання

8. Найбільшу небезпеку зараження харчових продуктів патогенним стафілококом представляють:

- А) хворі на ГРВІ
- Б) носії ЕТ кишкової палички
- В) *хворі на панарицій
- Г) хворі на пієліти
- Д) хворі на виразку шлунку

9. Харчове отруєння фазином викликається внаслідок споживання:

- А) сирого картоплі
- Б) вареної картоплі
- В) бобів
- Г) *квасолі
- Д) мигдалю

10. Харчове отруєння аманітином викликається внаслідок споживання:

- А) *блідої поганки
- Б) варення з кісточками
- В) бобів
- Г) квасолі
- Д) мигдалю

Гігієнічний нагляд за харчуванням різних вікових груп, професій, хворих в стаціонарах, оздоровчих закладах.

1. Діти різних вікових груп потребують для свого розвитку більше, ніж дорослі:

- A. Білків
- B. Мінеральних солей
- C. Жирів
- D. Вуглеводів
- E. *Всього названого

2. Раціон дитини має містити білків тваринного походження:

- A. 20-30%
- B. 40-50%
- C. *60-70%
- D. 80-90%
- E. 100%

3. Добова потреба в білках у дитини до 1 року на 1 кг маси тіла складає:

- A. 1 г/кг
- B. 2 г/кг
- C. 3 г/кг
- D. *4 г/кг
- E. 5 г/кг

4. Добова потреба в білках у дитини 7-10 років на 1 кг маси тіла складає:

- A. 1 г/кг
- B. 2 г/кг
- C. *3 г/кг
- D. 4 г/кг
- E. 5 г/кг

5. У раціоні осіб старших вікових груп вміст мінеральних солей та більшості вітамінів:

- A. Суттєво знижується
- B. Знижується
- C. *Не знижується
- D. Підвищується
- E. Суттєво підвищується

6. Найменші потреби у білках, жирах та вуглеводах у осіб якої групи інтенсивності праці:

- A. *1
- B. 2
- C. 3
- D. 4
- E. 5

7. Енергетична цінність раціону осіб розумової праці відносно раціону осіб фізичної праці:

- A. Вища
- B. Істотно вища
- C. Така сама

D. Нижча

E. *Істотно нижча

8. Вміст мінеральних речовин та вітамінів у раціоні осіб розумової праці відносно раціону осіб фізичної праці:

- A. Вищий
- B. Істотно вищий
- C. *Такий самий
- D. Нижчий
- E. Істотно нижчий

9. Скільки розроблено і обгрунтовано для різних нозологічних груп захворювань (враховуючи варіації) рецептур дієт:

- A. 10
- B. 12
- C. 14
- D. *15
- E. 17

Основи запобіжного санітарного нагляду.

1. Площа забудови земельної ділянки лікарні має бути не більше (у %):

- 1-5
- 6-10
- *10-15
- 15-20
- 25-30

2. Назвіть варіант планування відділень лікарні:

- Однобічне
- Двобічне
- Частково двобічне
- Внутрішнє
- *Всі відповіді вірні

3. Яку з перерахованих систем не використовують при забудові лікарень?

- Децентралізована (павільйонна)
- Централізована (компактна)
- Змішана
- *Радіальна
- Централізовано-блочна

7. Вкажіть найбільш оптимальну орієнтацію вікон лікарняної палати:

- Північна
- *Південно-східна
- Західна
- Північно-західна
- Південно-західна

4. Назвіть основний захід запобіжного санітарного нагляду, спрямований на

запобігання виникнення внутрішньолікарняних інфекцій:

Проведення попередніх та періодичних медичних оглядів

Проведення дезінфекційних заходів

Контроль за станом факторів оточуючого середовища

*Принципова оцінка об'єктабудівництва при його прийманні в експлуатацію

Забезпечення оптимального антимікробного режиму

5. Назвіть питання, на яке в першу чергу необхідно отримати відповідь, вибираючи ділянку для побудови лікувально-профілактичного закладу:

Особливості клімато-погодної обстановки

Співвідношення промислової та селитебної зон населеного пункту

Ступінь забруднення атмосферного повітря

*Епідеміологічний стан ґрунту

Особливості мікрокліматичних умов

6. Назвіть основний шлях передачі внутрішньолікарняних інфекцій:

Повітряно-крапельний

Водний

Трансмсивний

Зоонозний

*Фекально-оральний

7. Назвіть зону, яка не передбачається при зонуванні земельної ділянки лікарні багатoproфільного призначення:

*Навчально-дослідна зона

Зона лікувальних корпусів

Садово-паркова зона

Зона патологоанатомічного відділення з моргом

Господарська зона

Загальна методика поточного санітарного нагляду.

1. Назвіть одну із основних систем забудови лікарень:

A. Відкрита

B. Закрита

C. Проміжна

D. Радіальна

E. *Централізовано-блочна

2. Назвіть одну з основних систем планування лікарняних відділень:

A. *Двостороння

B. Павільйонна

C. Тристороння

D. Зовнішня

E. Змішана

3. Вкажіть яку площу повинна займати зона забудови земельної ділянки лікарні (у %):

A. 1 – 5

B. 6 – 10

C. *11 – 20

D. 21 – 25

E. 30 – 35

4. Вкажіть, на яку величину збільшується у порівнянні із загальноприйнятими нормами площа земельної ділянки спеціалізованого лікувально-профілактичного закладу (протитуберкульозного диспансеру) (у %):

A. 5

B. 10

C. 15

D. *20

E. 25

5. На земельній ділянці лікарні при змішаній системі будівництва виділяють головний корпус, поліклініку, акушерсько-гінекологічний корпус, інфекційний корпус, харчоблок, господарські будівлі, патологоанатомічний корпус, лікарняний сад зі смугою зелених насаджень. Яким повинен бути максимальний відсоток забудівлі лікарняної ділянки?

A. *15%

B. 20%

C. 35%

D. 10%

E. 25%

6. Земельна ділянка централізованої лікарні має прямокутну форму розміром 200x300 м. По фасаду ділянки розташований лікувальний корпус, в центрі – лікарняний сад, в глибині території – господарські будови. На якій відстані від межі ділянки повинен розташовуватися лікувальний корпус?

A. *Не менше 30 м

B. Не менше 20 м

C. Не менше 15 м

D. Не менше 50 м

E. Не менше 25 м

7. При санітарній експертизі проекту інфекційної лікарні було встановлено, що основними архітектурно-планувальними приміщеннями є бокси і напівбоксы. Відсутністю якого елемента напівбокс відрізняється від боксу?

A. *Входу з вулиці

B. Палати

C. Санітарного вузла

- D. Шлюзу
- E. Входу з відділення

8. При санітарному обстеженні опікового відділення для дорослих було встановлено, що палати на 4 ліжка мають площу 28 м². Яка мінімальна площа палат повинна бути у цьому відділенні?

- A. *40 м²
- B. 24 м²
- C. 28 м²
- D. 30 м²
- E. 52 м²

9. Площа відведена під забудову лікарняними корпусами, займає 19% земельної ділянки, площа озеленення – 62%, площа садово-паркової зони – 30 м³ на одне ліжко. Зелені насадження розміщені по периметру ділянки заввишки 15 м. Відстань від патологоанатомічного корпусу до палатних корпусів – 32 м. Який з наведених показників не відповідає гігієнічним вимогам?

- A. *Площа забудови
- B. Відстань від палатних корпусів до патологоанатомічного корпусу
- C. Ширина зелених насаджень по периметру ділянки
- D. Площа озеленення
- E. Площа садово-паркової зони

10. Проектом реконструкції центральної районної лікарні передбачається будівництво шкірно-венерологічного та онкологічного відділень. Яка система видалення відходів буде відповідати гігієнічним вимогам?

- A. *Збирання у герметичні ємності з наступним спалюванням у спеціальній установці на території лікарні
- B. Роздільний вивіз спеціальним транспортом на полігон побутових відходів
- C. Утилізація на сміттєспалювальному заводі
- D. Попереднє знезаражування 5% розчином хлорного вапна та поховання на полігоні побутових відходів (звалищі)
- E. Сумісне видалення з загальнолікарняними твердими відходами

11. Проектом лікарні передбачено поділ лікарняних корпусів на три групи: лікарняні, лікувально-діагностичні та господарські, які з'єднані між собою підземними переходами. Яка система забудови застосована при проектуванні лікарні?

- A. Периметральна
- B. Змішана
- C. Централізована
- D. Децентралізована
- E. *Централізовано-блочна

12. Під час реконструкції міської лікарні в місті, розташованому на 55° північної широти планується перенесення хірургічного блоку з цокольного на 1-й поверх будівлі. На яку частину світу необхідно зорієнтувати вікна нової операційної зали для створення оптимальних умов праці хірургічного персоналу?

- A. *Північ
- B. Схід
- C. Південь
- D. Південний захід
- E. Захід

13. Міська лікарня складається з головного корпусу, в якому розміщені хірургічне і терапевтичне відділення, та декілька окремих будинків, які призначені для інфекційного, пологового та дитячого відділень. Визначити систему будівництва лікарні.

- A. Централізовано-блочна
- B. Централізована
- C. Децентралізована
- D. *Змішана
- E. Блочна

14. Передбачається будівництво багатoproфільної лікарні в одному з центральних районів міста N. Яка система забудови найбільш доцільна у даному випадку?

- A. Блочна
- B. Централізована
- C. Децентралізована
- D. Змішана
- E. *Централізовано-блочна

15. У населеному пункті планується будівництво лікарні. При обґрунтуванні площі земельної ділянки, яка відводиться під будівництво, лікарю в першу чергу необхідно звернути увагу на:

- A. Територіальні розміри населеного пункту
- B. Систему лікарняного будівництва
- C. Категорійність населеного пункту
- D. Рівень захворюваності населення
- E. *Ліжковий фонд лікарні

16. Заплановано будівництво нової поліклініки в районі з близьким розташуванням машинобудівного заводу (2-й клас безпеки). Визначити необхідну ширину санітарно-захисної зони між підприємством і поліклінікою:

- A. 1000 м
- B. 300 м

- C. 100 м
- D. 50 м
- E. *500 м

17. На земельній ділянці лікарні 15% площі зайнято будівлями, 70% зеленими насадженнями та 20% припадає на господарський двір і проїзди. Що необхідно покращити з планування лікарняної ділянки?

- A. *Зменшити відсоток озеленення
- B. Зменшити відсоток забудови
- C. Збільшити відсоток забудови
- D. Збільшити відсоток озеленення
- E. Зменшити відсоток що припадає на господарський двір та проїзди

18. У населеному пункті Н. планується будівництво дільничної лікарні на 100 ліжок. Ґрунти земельної ділянки піщані. Яка із запропонованих схем очистки стічних вод найбільш раціональна для даного об'єкту?

- A. *З полями підземної фільтрації
- B. З піщано-гравійним фільтром
- C. З фільтруючим колодязем
- D. З компактними установками заводського виготовлення
- E. З біофільтрами малої потужності

19. При обстеженні земельної ділянки лікарні встановлено, що ця ділянка знаходиться з навітряного боку і на значній відстані від джерел, які забруднюють повітря. Рівень шуму в денний час 50 дБ, у нічний – 30 дБ. На одне ліжко приходить 150 м² території. Який показник не відповідає гігієнічним нормативам?

- A. Рівень звуку в нічний час
- B. Розміщення земельної ділянки з навітряного боку.
- C. Розрахунок земельної території в залежності від кількості ліжок у лікарні.
- D. Усі показники не відповідають гігієнічним нормативам
- E. *Рівень шуму в денний час

Гігієнічна оцінка розміщення та планування окремих структурних підрозділів лікарні за матеріалами проекту.

1. Щільність забудови лікарняної ділянки не повинна перевищувати:

- A. 1–5%
- B. 6–10%
- *B. 12–15%
- Г. 21–25%
- D. 60% і більше

2. Приймальне відділення для соматичних хворих повинно включати

- A. Оглядове приміщення
- B. Санітарний пропускник

- B. Палати тимчасового утримання хворих
- Г. Реанімаційний бокс
- *Д. Всі перераховані варіанти.

3. Оптимальна орієнтація вікон палат у північній півкулі є:

- *A. Південно-східна та південна
- B. Південна та східна
- B. Північно-східна, північна
- Г. Східна та західна
- D. Південно-західна

4. Найбільш доцільна система забудови багатопрофільної лікарні на 1200 ліжок:

- A. Децентралізована
- *B. Централізовано-блочна
- B. Централізована
- Г. Змішана (3–4 окремих корпусів)
- D. Змішана (5–6 окремих корпусів)

5. У якій функціональній зоні ділянки лікарні може бути розміщене патологоанатомічне відділення при відсутності для нього окремої зони:

- A. У будь-якій
- B. У зоні лікувальних корпусів для інфекційних хворих
- B. У зоні поліклініки
- Г. На території садово-паркової зони
- *D. У господарській зоні

6. Бокс відрізняється від напівбоксу тим, що:

- A. Має палату і санвузол при ній
- B. Має ванну кімнату
- *B. Має два входи (ззовні і з коридору)
- Г. Має один вхід (ззовні)
- D. Має санвузол

7. Штучне освітлення в лікарняних палатах повинне бути:

- A. Тільки загальне
- B. Тільки місцеве (світильники в нижній частині стін)
- B. Нічне чергове
- *Г. Загальне та нічне чергове і світильники в нижній частині стін
- D. Світильники з люмінесцентними лампами

8. Санітарно-гігієнічну експертизу проекту лікарняного закладу починають з

- A. Ситуаційного плану
- B. Генерального плану
- *B. Пояснювальної записки
- Г. Креслення фасадів

Д. Приймального відділення

9. Найбільш доцільний варіант конфігурації (співвідношення сторін) земельної ділянки для будівництва лікарні:

- А. 1:1
- *Б. 1:2
- В. 1:3
- Г. 1:4
- Д. 1:5

10. Основним недоліком централізованої системи забудови лікарні є:

- *А. Ускладнення боротьби з внутрішньолікарняними інфекціями
- Б. Ускладнення використання діагностичних засобів
- В. Хворі мають меншу можливість перебування на свіжому повітрі
- Г. Складно доставляти їжу
- Д. Необхідність дублювання фізіотерапевтичних засобів

11. При проектуванні земельної ділянки лікувального закладу виділяють такі зони:

- А. Лікувальних корпусів для неінфекційних хворих
- Б. Поліклініки
- В. Садово-паркову
- Г. Господарську
- Д. *Всі перераховані

12. Розміри садово-паркової зони повинні складати (з розрахунку на одне ліжко):

- А. *Не менше 25 м²
- Б. Не менше 30 м²
- В. Не більше 25 м²
- Г. Не менше 60 м²
- Д. Не менше 300 м²

13. Мінімальна відстань між двома лікарняними корпусами:

- А. 20 м
- Б. 50 м
- В. *Не менше як 2,5 висоти найбільш високого корпусу
- Г. Не менше як 3 висоти найбільш високого корпусу
- Д. Не менше 10 м

14. Санітарний пропускник планується за поточним принципом і включає:

- А. Оглядову
- Б. Роздягальню
- В. Ванно-душову
- Г. Одягальню
- Д. *Все перераховане

15. Недоліком централізованої системи забудови лікарні є:

- А. Компактне планування території
- Б. *Труднощі в організації лікувально-охоронного режиму та ускладнення боротьби з ВЛІ
- В. Централізація діагностичного обладнання
- Г. Централізація комунікацій та санітарно-технічних споруд
- Д. Кращі умови доставки їжі з харчоблоку

16. Максимально допустима кількість ліжок у палатній секції для дорослих:

- А. 10
- Б. 20
- В*. 30
- Г. 40
- Д. 50

17. Боксовані палати, це:

- А. Ізольовані палати з загальним туалетом і ванною
- Б. *Палати з ізоляцією кожного ліжка
- В. Ізольовані палати з ванною і туалетом
- Г. Палати, що мають два входи
- Д. Ізольовані палати, розміщені у окремому приміщенні

18. Мінімальна загальна освітленість операційних люмінесцентними лампами повинна бути:

- А. 100 лк
- Б. 200 лк
- В. 300 лк
- Г. *400 лк
- Д. 500 лк

19. Що можна оцінити з гігієнічної точки зору, розглядаючи генеральний план ділянки лікувального закладу:

- А. Місце розташування лікувального закладу в населеному пункті
- Б. Місце розташування навчального закладу в населеному пункті
- В. Місце розташування парків, доріг, водойм в населеному пункті
- Г. *Функціональне зонування ділянки та її площу
- Д. Розташування жилих кварталів в населеному пункті відносно ділянки будівництва

20. Найбільш доцільний варіант конфігурації (співвідношення сторін) земельної ділянки для будівництва лікарні

- А. 1:1
- Б. 1:3
- В. *2:3

Г. 2:5

Д. 3:4

Гігієнічна оцінка умов перебування хворих та гігієна праці медичних працівників в лікувально-профілактичних закладах.

1. В операційній обласної клінічної лікарні проведено вимірювання мікрокліматичних показників. Результати проведених досліджень: середня температура повітря складає 20°C, відносна вологість повітря – 48%, швидкість руху повітря – 0,1 м/с. Дайте гігієнічну оцінку мікроклімату операційної.

- A. Мікроклімат дискомфортний з підвищеною вологістю
- B. Мікроклімат дискомфортний
- C. *Мікроклімат комфортний
- D. Мікроклімат дискомфортний охолоджуючий
- E. Мікроклімат дискомфортний з підвищеною швидкістю руху

повітря

2. Персонал фізіотерапевтичного відділення лікарні, що відпускає терапевтичні процедури на УВЧ і СВЧ установках, зазнає впливу електромагнітного поля (ЕМП). Назвати, які дані необхідно отримати для оцінки умов праці персоналу процедурних приміщень.

- A. ГДР ЕМП радіочастот
- B. Стан здоров'я персоналу (скарги, об'єктивні дані)
- C. Тривалість робочого часу протягом дня
- D. *Результати вимірювання напруженості ЕМП на робочих місцях
- E. Технічні характеристики приладів, що генерують ЕМП

3. Скільки разів на день треба проводити в палаті вологе прибирання з застосуванням дезінфікуючих засобів з метою забезпечення санітарно-гігієнічного режиму?

- A. *2
- B. 1
- C. 3
- D. 4
- E. 5

4. До архітектурно-планувальних заходів, неспецифічної профілактики внутрішньолікарняних інфекцій відноситься:

- A. Конфігурація земельної ділянки
- B. Відсутність зелених насаджень
- C. Наявність посадочної ділянки для вертоліта
- D. Наявність природних водоймищ
- E. *Раціональне взаєморозташування окремих підрозділів лікарні

5. З метою профілактики внутрішньолікарняної інфекції відходи шкірно-венерологічних, хірургічних та туберкульозних відділень та лікарень повинні:

A. Вивозити на обладнанні за межами місця звалища.

B. Вивозити на спеціально виділені місця на цвинтарях

C. *Спалювати в спеціальних мусорозпалювальних печах на ділянці лікарні

D. Закопувати на ділянці лікарні

E. Заборонити до вивозу.

6. При санітарному обстеженні операційної багатoproфільної лікарні виявлено: площа операційної 38 м², вікна орієнтовані на північ, освітлення люмінесцентними лампами і його рівень – 400 лк., температура повітря в операційній – 27° С, кратність обміну повітря – 10 раз за 1 год., передбачена подача стерильного повітря. Який з наведених показників не відповідає гігієнічним нормативам?

- A. *Температура повітря
- B. Орієнтація вікон
- C. Вид освітлення та рівень освітлення
- D. Площа операційної
- E. Кратність обміну повітря

7. В профілактиці внутрішньолікарняної інфекції основними санітарно-технічними заходами є:

- A. Вентиляція
- B. *Вентиляція з повітроподачою, кондиціонування та ламінарні прилади
- C. Кондиціонування
- D. Використовування ламінарних приладів
- E. Ультрафіолетове випромінювання

8. Бактеріологічна лабораторія обласної клінічної лікарні проводить щомісячний контроль якості стерилізації інструментарію, застосовуючи зокрема проби з тест-індикаторами. Що контролюють за допомогою цих проб?

- A. Залишки крові
- B. Залишки миючих речовин
- C. Тиск в автоклаві
- D. *Температуру в автоклаві
- E. Загальне мікробне обсіменіння

9. Вологе прибирання палати гнійного післяопераційного відділення здійснюється раз на добу з застосуванням 1 % розчину хлораміну, провітрювання палати – чотири рази на добу, заміна білизни – раз на тиждень, а в разі забруднення її виділеннями з рани – негайно, гігієнічний душ хворі приймають раз на тиждень. Виявіть недолік санітарно-гігієнічного режиму відділення ?

- A. Недостатня концентрація хлораміну.
- B. Недостатнє провітрювання.

- C. *Недостатня частота прибирання палати.
- D. Невчасна заміна білизни.
- E. Недостатня частота миття хворих.

10. З метою забезпечення поточного саннагляду на належному рівні у великій клінічній лікарні була введена ставка лікаря гігієніста та трьох лаборантів. Визначаючи обсяг роботи цей лікар дав вказівку лаборантам про те, що при проведенні систематичних гігієнічних досліджень повітряного середовища палат не обов'язковим є дослідження:

- A. *Вмісту чадного газу
- B. Параметрів мікроклімату
- C. Вмісту вуглекислого газу
- D. Повітря на мікробне забруднення
- E. Змивів з рук хворих і персоналу, з одягу, меблів на наявність і ступінь забруднення кишковою паличкою

11. При санітарному обстеженні багатопрофільної лікарні на 400 ліжок територіальною СЕС було встановлено, що в садово-парковій зоні знаходиться громадське кафе на 20 відвідувачів. В якій зоні має розміщуватися кафе?

- A. *Не дозволяється розміщення в жодній із зон
- B. В зоні лікувальних корпусів для неінфекційних хворих
- C. В зоні поліклініки
- D. В садово-парковій зоні
- E. В господарській зоні

12. Вміст мікроорганізмів у повітрі операційної після операції склав 2500 КУО/м3. Проводиться санація повітря бактерицидними лампами. На скільки повинний зменшитися вміст мікроорганізмів, щоб санацію можна було вважати ефективною?

- A. На 20%
- B. На 60%
- C. На 40%
- D. *На 80%
- E. На 99%

13. Одним з методів специфічної профілактики внутрішньолікарняних інфекцій є:

- A. Ізоляція секцій, оперблоків та інш.
- B. Рациональне розташування відділень за поверхами
- C. Зонування лікарняної ділянки
- D. *Екстрена імунізація
- E. Санітарно-протиепідемічні заходи

14. При санітарному обстеженні операційної багатопрофільної лікарні виявлено: площа операційної 38 м², вікна орієнтовані на північ, загальне

освітлення люмінесцентними лампами і його рівень – 200 лк., температура повітря в операційній – 22⁰ С, кратність обміну повітря – 10 раз за 1 год., передбачена подача стерильного повітря повітря. Який з наведених показників не відповідає гігієнічним нормативам?

- A. Орієнтація вікон
- B. *Рівень освітлення
- C. Площа операційної
- D. Температура
- E. Кратність обміну повітря

15. У хірургічному корпусі лікарні на першому поверсі розташоване відділення гнійної хірургії, на другому - відділення торакальної хірургії, на третьому - відділення загальної хірургії, на четвертому - гінекологічне відділення.

Чи є порушення в розташуванні відділень?

- A. Невірно розташоване гінекологічне відділення
- B. Невірно розташоване відділення торакальної хірургії
- C. Невірно розташоване відділення загальної хірургії
- D. *Невірно розташоване відділення гнійної хірургії
- E. Норушень немає

16. В профілактиці внутрішньолікарняної інфекції загальними архітектурно-планувальними заходами є:

- A. Зонування території, ділянки
- B. Рациональне розміщення відділень по поверхам
- C. Зберігання потоку хворих
- D. *Зонування території, ізоляція секцій, рациональне розміщення відділень по поверхам, зберігання потоку хворих та персоналу
- E. Ізоляція секцій, палат, операційних блоків

17. Для контролю якості предстерилизационной опрацювання медичного інструментаря на повноту відмивання виробів від крові і лужних компонентів синтетичних миючих засобів застосовують ряд проб, як-от: фенолфталеїнову, ортотолуїдинову, азопірамову, бензидинову, бензоатнатрієву. Яка з названих проб є чутливою при виявленні слідів крові і водночас безпечною для медичного персоналу і навколишнього середовища?

- A. *Азопірамова
- B. Фенолфталеїнова
- C. Бензидинова
- D. Бензоат натрієва
- E. Ортотолуїдинова

18. При санітарній експертизі проекту інфекційної лікарні було виявлено, що основними архітектурно-планувальними приміщеннями є бокси і напівбоксы. Відсутністю якого елемента напівбоксы відрізняється від боксы?

- A. Санітарного вузла
- B. Палати
- C. *Входу з вулиці
- D. Шлюзу
- E. Входу з відділення

19. Бокс інфекційного відділення має площу 22 м². На яку максимальну кількість ліжок він може бути розрахований?

- A. 2.
- B. 3.
- C. 4.
- D. *1.
- E. 5.

20. Серед захворювань лікарів хірургічних спеціальностей з тимчасовою втратою працездатності переважають:

- A. хвороби нервової системи
- B. хвороби системи кровообігу
- C. хвороби органів травлення
- D. респіраторні захворювання
- E. *всі перераховані

Особливості планування та облаштування спеціалізованих лікарень та відділень.

1. У палатах для новонароджених та для післяопераційних хворих температура повітря повинна бути:

- A 12-18°C
- B. 18-21°C
- V. *22-25°C
- Г. 19-20°C
- Д. 12-18°C

2. Допустима концентрація CO₂, як індикатора забруднення повітря в лікарняних палатах, повинна бути в межах:

- A 0,1-0,2%
- B* 0,07-0,1%
- V 0,03-0,04%
- Г 2-3%
- Д 3-5%

3. Назвіть можливі варіанти планування палатних секцій:

- A однокоридорна забудова
- B двохкоридорна забудова
- V периметральна квадратна
- Г периметральна кругла
- Д *всі перераховані

4 В плануванні операційного блоку принципове значення має його поділ на зони:

- A стерильну
- B суворого режиму
- V обмеженого режиму
- Г загальнолікарняну
- Д* всі перераховані

5.У відділеннях інфекційного профілю обладнуються боксовані палати, це –

- A* палати з ізоляцією кожного ліжка
- B ізольовані палати з загальним туалетом і ванною
- V ізольовані палати з ванною і туалетом
- Г ізольовані палати з одним входом
- Д ізольовані палати з двома входами

Методи та засоби радіаційного контролю і протирадіаційного захисту персоналу та радіаційної безпеки населення при використанні іонізуючих випромінювань у виробництві, наукових дослідженнях, лікувальних закладах.

1. Вкажіть одиниці вимірювання поглинутої дози іонізуючого випромінювання:

- а) *рад, грей
- б) рентген, кулон/кг
- в) кюрі, беккерель
- г) бер, зіверт
- д) рентген/год, кулон/кг/год

2.Для визначення питомої активності використовуються прилади:

- а) рентгенометри
- б) *радіометри
- в) індивідуальні дозиметри
- г) індикатори
- д) сигналізатори радіоактивного забруднення

3.Вода поверхневих джерел у порівнянні з підземними має природну активність:

- а) більшу
- б) *меншу
- в) не має значення
- г) однакову
- д) в залежності від пори року

4.Час, протягом якого активність радіонукліду зменшується вдвічі, називається:

- а) ефективним періодом напіввиведення
- б) періодом напіввиведення
- в) постійною розпаду

- г) *періодом напіврозпаду
- д) періодом стійкості

5. Біологічна ефективність різних видів іонізуючого випромінювання залежить:

- а) від лінійної густини іонізації
- б) від постійної розпаду
- в) *від зважуючих коефіцієнтів
- г) від періоду напіврозпаду
- д) від лінійної передачі енергії

6. Сутність іонізаційного методу дозиметрії полягає в:

- а) збудженні атомів
- б) *утворенні вторинних випромінювань
- в) здатності впливати на фотоемульсію, викликаючи її почорніння
- г) здатності викликати ефект світіння речовин
- д) здатності змінювати оптичну щільність розчинів

7. Компоненти природного радіаційного фону:

- а) випромінювання з корисних копалин, що підняті на поверхню Землі
- б) опромінення космічними променями при польотах на надзвукових реактивних літаках
- в) *первинне та вторинне космічне випромінювання, випромінювання земних порід, природна радіоактивність повітря та природних вод
- г) опромінення при проходженні рентген-діагностичних процедур
- д) опромінення при проїзді в метрополітені, або роботі в шахтах

8. Вкажіть характерні особливості ізотопів:

- а) *однакова кількість протонів та електронів, але різна кількість нейтронів
- б) різна кількість протонів, електронів та нейтронів
- в) однакова кількість протонів, електронів та нейтронів
- г) однакова кількість нейтронів, але різна кількість протонів
- д) однакова кількість протонів, але різна кількість електронів

9. Час, протягом якого активність радіонукліду в організмі зменшується вдвічі, називається:

- а) *ефективним періодом напіввиведення
- б) періодом напіввиведення
- в) постійною розпаду
- г) періодом напіввиведення
- д) періодом напіврозпаду

10. Рівень радіоактивного забруднення поверхонь виражається в:

- а) Кі
- б) Бк/см²
- в) *част./см²/хв
- г) мкР/год
- д) Зв

11. Рівень забрудненості поверхонь вимірюється:

- а) рентгенометрами
- б) індивідуальними дозиметрами

- в) *радіометрами
- г) дозиметрами – рентгенометрами
- д) фото дозиметрами

12. Правило зсуву при К-захваті:

- а) *заряд ядра зменшується на 1 одиницю
- б) заряд ядра збільшується на 1 одиницю
- в) заряд ядра зменшується на 2 одиниці, масове число – на 4 одиниці
- г) заряд ядра не змінюється, масове число зменшується на 4 одиниці
- д) заряд ядра збільшується на 2 одиниці, масове число зменшується на 4 одиниці

13. Активність радіоактивної речовини - це:

- а) поглинута енергія, розрахована на одиницю маси
- б) доза квантового випромінювання
- в) *число розпадів за одиницю часу
- г) поглинута енергія, розрахована на одиницю об'єму
- д) кількість енергії, що виділяється за одиницю часу

14. Вкажіть одиниці вимірювання еквівалентної дози іонізуючого випромінювання:

- а) грей, рад
- б) кюрі, беккерель
- в) рентген, кулон/кг
- г) *бер, зіверт
- д) рентген/год, кулон/кг/год

15. Метод термолюмінесцентної дозиметрії використовується для:

- а) індикації забрудненості засобів індивідуального захисту
- б) індикації забрудненості шкірних покривів
- в) *індивідуального дозиметричного контролю
- г) визначення питомої активності біопроб
- д) групової дозиметрії

16. Правило зсуву при альфа-розпаді:

- а) заряд ядра зменшується на 1 одиницю
- б) заряд ядра збільшується на 1 одиницю
- в) *заряд ядра зменшується на 2 одиниці, масове число – на 4 одиниці
- г) заряд ядра не змінюється, масове число зменшується на 4 одиниці
- д) заряд ядра збільшується на 2 одиниці, масове число зменшується на 4 одиниці

17. Гамма-випромінювання – це

- а) швидкі електрони
- б) *незаряджені частинки - фотони
- в) потік нейтронів
- г) потік позитронів
- д) потік електронів і позитронів

18. У лабораторії НДІ ядерної фізики проводиться вивчення радіоактивних перетворень. У ході експерименту з природним радіоактивним елементом отримане іонізуюче випромінювання, при якому утворюються ядра гелію.

Вкажіть вид даного радіоактивного перетворення.

- а) * α -розпад.
- б) β -розпад.
- в) Електронний β -розпад.
- г) Позитронний β -розпад.
- д) К-захоплення.

19. На шляху поширення α , β і γ випромінювань встановлена перешкода з газетного листа. Які види іонізуючого випромінювання пройдуть крізь дану перешкоду?

- а) α , β і γ .
- б) α і β .
- в) α і γ .
- г) β .
- д) * β і γ .

20. У травматологічне відділення надійшов потерпілий після дорожньо-транспортного випадку. Для з'ясування локалізації ушкоджень опорно-рухового апарату лікар призначив рентгенографічне дослідження хребта і кісток тазу. Вкажіть властивість іонізуючого випромінювання, що використовується для одержання рентгенографічного знімка.

- а) Іонізація.
- б) Опромінення.
- в) *Проникаюча здатність.
- г) Здатність змінювати структуру тканини.
- д) Здатність до накопичення в кістковій тканині.

Розрахункові методи оцінки радіаційної безпеки та параметрів захисту від зовнішнього опромінення.

1. При збільшенні відстані в 2 рази від джерела іонізуючого випромінювання поглинута доза:

- а) збільшиться в 4 рази
- б) збільшиться в 2 рази
- в) не змінюється
- г) зменшиться в 2 рази
- д) *зменшиться в 4 рази

2. Усі радіонукліди за ступенем радіаційної небезпеки розділяються на:

- а) 3 групи
- б) *4 групи
- в) 5 груп
- г) 6 груп
- д) 10 груп

3. Основні принципи захисту від зовнішнього випромінювання:

- а) запобігання надходженню радіоактивної речовини всередину організму
- б) *захист часом, відстанню, екранами, кількістю
- в) планувальні заходи, час

- г) дотримання правил особистої гігієни, екран
- д) організаційно – планувальні заходи

4. Особливі комплексні заходи по захисту пред'являються до роботи з джерелами випромінювань:

- а) закритими
- б) *відкритими
- в) електрофізичними пристроями, що генерують іонізуюче випромінювання
- г) рентген-апаратами
- д) мамографами

5. Радіаційні аварії на АЕС за Міжнародною шкалою розподіляються за:

- а) 3 рівнями
- б) *7 рівнями
- в) 9 рівнями
- г) 11 рівнями
- д) 13 рівнями

6. Основний ліміт дози для населення складає:

- а) 20 мЗв
- б) 5 мЗв
- в) 1 мЗв
- г) 50 мЗв
- д) 30 мЗв

7. Радіаційний фон – це:

- а) випромінювання від штучних радіонуклідів, що розсіяні в біосфері
- б) компоненти природного радіаційного фону
- в) *природний радіаційний фон + техногенно змінений фон
- г) космічне випромінювання
- д) випромінювання за рахунок K_{40}

8. Захист від зовнішнього опромінення забезпечується:

- а) облаштуванням спеціальної вентиляції та спеціальної каналізації
- б) *екрануванням, а також підвищенням кваліфікації персоналу
- в) суворим дотриманням правил особистої гігієни
- г) особливими вимогами до планування та облаштування приміщень
- д) заборонаю користуватися косметичними засобами

9. Комплексні заходи при роботі з відкритими джерелами іонізуючих випромінювань забезпечуються:

- а) захистом часом
- б) захистом відстанню
- в) *особливим плануванням, обладнанням та облаштуванням приміщень, обладнанням спеціальної вентиляції та спеціальної каналізації
- г) захистом відкритих ділянок шкіри
- д) використанням халатів із спеціального матеріалу

10. Допустимі рівні загального радіоактивного забруднення поверхонь визначаються:

- а) періодом напіврозпаду та тривалістю забруднення
- б) видом випромінювання

в) *видом випромінювання та об'єктом забруднення
г) видом випромінювання, об'єктом забруднення та матеріалом покриття

д) видом випромінювання, періодом напіврозпаду, об'єктом забруднення та матеріалом покриття

11. Джерелами забруднення навколишнього середовища штучними радіонуклідами є:

а) рентгендіагностичні процедури
б) продукти згорання органічного палива
в) *підприємства ядерно-паливного циклу, використання та випробовування ядерної зброї, медичні діагностичні процедури
г) закриті джерела іонізуючого випромінювання
д) використання пестицидів та мінеральних добрив

12. При збільшенні часу контакту з джерелом іонізуючого випромінювання вдвічі поглинута доза:

а) залишиться без змін
б) зменшиться в 2 рази
в) *збільшиться в 2 рази
г) збільшиться в 4 рази
д) збільшиться в 6 разів

13. У радіоізотопній лабораторії для діагностики використовується розчин йоду ¹³¹I. Визначте характер можливого опромінення персоналу:

а) поверхнєве
б) зовнішнє
в) внутрішнє
г) *зовнішнє і внутрішнє
д) глибоке

14. При роботі з закритими джерелами використовуються захисні екрани, дистанційні захвати, скорочено час роботи. Який принцип захисту не використовується персоналом:

а) відстанню
б) часом
в) підвищенням кваліфікації
г) дозою опромінення
д) *активністю чи кількістю

15. Вкажіть, який з перерахованих матеріалів має найвищу екрануючу здатність по відношенню до γ - та рентгенівського випромінювання:

а) органічне скло
б) цегла
в) бетон
г) пінобетон
д) *свинець

16. Довжина пробігу β -частинок у повітрі залежить від:

а) концентрації CO₂
б) *енергії β -частинок
в) температури повітря

г) вологості повітря
д) швидкості руху повітря

17. У травматологічне відділення поступив потерпілий після дорожньо-транспортної пригоди. Для з'ясування локалізації ушкоджень опорно-рухового апарату лікар призначив рентгенографічне дослідження хребта. Вкажіть властивість іонізуючого випромінювання, що використовується для одержання рентгенографічного знімка.

а) іонізація
б) опромінення
в) *проникаюча здатність
г) здатність змінювати структуру тканини
д) здатність до накопичення в кістковій тканині

18. Для курсу лікування онкохворих у радіологічному відділенні використовується джерело γ -випромінювання. Вкажіть, який показник варто вибрати як основну характеристику іонізуючого випромінювання в даному випадку.

а) потужність ефективної дози опромінення
б) *потужність поглинутої у повітрі дози
в) потужність еквівалентної дози опромінення
г) ефективна еквівалентна доза опромінення
д) поглинута доза опромінення

19. Необхідно провести профілактичний огляд школярів. Виберіть найбільш безпечний метод рентгендіагностики з погляду радіаційної безпеки:

а) рентгеноскопія
б) рентгенографія.
в) *флюорографія.
г) комп'ютерна томографія.
д) магнітно-резонансна томографія

20. Пацієнт звернувся за медичною допомогою з приводу зубного болю. Для уточнення діагнозу необхідно зробити рентгенографічне дослідження коренів зуба. Який з перелічених індивідуальних засобів захисту найбільш доцільно використати для екранування органів грудної клітки і тазу?

а) халат із бавовняної тканини
б) халат із вовняної тканини
в) фартух із брезентової тканини
г) *фартух із просвинцьованої гуми
д) фартух із гуми

Гігієнічна оцінка протирадіаційного захисту персоналу і радіаційної безпеки пацієнтів при застосуванні радіонуклідів та інших джерел іонізуючих випромінювань в лікувальних закладах.

1. Для кожної категорії опромінених осіб критеріями допустимого радіаційного впливу є:

а) основні ліміти доз
б) основні ліміти доз та допустимі рівні

- в) *основні ліміти доз, допустимі рівні та контрольні рівні
- г) основні ліміти доз, допустимі рівні, контрольні рівні та рекомендовані рівні
- д) рівні втручання та рівні дії

2. Метод мазків для визначення рівня забрудненості радіоактивними речовинами поверхонь застосовується:

- а) при значному забрудненні поверхонь радіоактивними речовинами
- б) *при складній конфігурації поверхні та підвищеному гамма-фоні приміщення
- в) при точній кількісній оцінці забруднення
- г) при наявності скарг персоналу
- д) при перевищенні ліміту дози

3. Частота радіаційно-гігієнічного обстеження рентгенівських кабінетів складає один раз:

- а) у квартал
- б) у півроку
- в) *у рік
- г) у місяць
- д) у 10 днів

4. Радіонукліди у відкритому вигляді використовуються:

- а) при дистанційній гамма- та рентгенівській терапії
- б) при аплікаційній терапії
- в) *при радіонуклідній діагностиці та контактних методах променевої терапії
- г) при внутрішньопорожнинній терапії
- д) при діагностиці в ортопедії - травматології

5. Рентгенологічні дослідження мають небезпеку опромінення:

- а) внутрішнього
- б) *зовнішнього
- в) внутрішнього та зовнішнього
- г) комбінованого
- д) комплексного

6. Усі роботи з джерелами іонізуючого випромінювання розділяються на:

- а) 4 класи
- б) *3 класи
- в) 5 класів
- г) 2 класи
- д) 6 класів

7. Злоякісні новоутворення у людини, що обумовлені дією іонізуючих випромінювань, належать до ефектів:

- а) соматичних
- б) *детерміністичних, віддалених
- в) детерміністичних, віддалених, генетичних
- г) соматичних, віддалених, генетичних, спадкових
- д) стохастичних

8. Гостра променева хвороба легкого ступеню розвивається при дії на

організм дози іонізуючого випромінювання:

- а) 0,25 – 0,5 Гр
- б) *1,0 Гр
- в) 2,0 – 2,5 Гр
- г) 2,5 – 4,0 Гр
- д) більше 5,0 Гр

9. Найбільший вклад у колективну дозу опромінення населення вносить:

- а) рентгендіагностика
- б) рентгенотерапія
- в) *флюорографія
- г) радіонуклідна діагностика
- д) польоти на літаках

10. Основна межа (ліміт) дози для персоналу групи А складає:

- а) 50 мЗв
- б) 5 мЗв
- в) 100 мЗв
- г) *20 мЗв
- д) 30 мЗв

11. Шкідливі виробничі фактори в рентгенкабінеті:

- а) забруднення радіонуклідами
- б) *іонізуюче випромінювання, продукти радіолізу повітря, підвищена концентрація в повітрі свинцю та продуктів деструкції полімерів, зміни мікрокліматичних умов
- в) підвищений гамма-фон у приміщенні
- г) внутрішнє опромінення
- д) шум та вібрація

12. Захист пацієнта в рентгенкабінеті забезпечується:

- а) планувальними заходами
- б) *захистом рентгенівської трубки, використанням індивідуальних засобів захисту, а також підвищенням кваліфікації персоналу
- в) відповідним облаштуванням приміщень
- г) використанням халатів із спеціального матеріалу
- д) облаштуванням приміщення спеціальною вентиляцією

13. Ефективна доза опромінення прибиральниці радіологічного відділення (персонал категорії А) склала 9 мЗв·рік⁻¹. Оцініть дозу опромінення прибиральниці.

- а) перевищує ліміт дози на 4 мЗв·рік⁻¹
- б) перевищує ліміт дози на 7 мЗв·рік⁻¹
- в) перевищує ліміт дози на 8 мЗв·рік⁻¹
- г) дорівнює величині ліміту дози
- д) *нижче ліміту дози на 11 мЗв·рік⁻¹

14. Ефективна доза опромінення бухгалтера госпрозрахункового радіологічного відділення (категорія В) склала 3 мЗв·рік⁻¹. Оцініть дозу опромінення бухгалтера.

- а) перевищує ліміт дози на 1 мЗв·рік⁻¹
- б) *перевищує ліміт дози на 2 мЗв·рік⁻¹

- в) нижче ліміту дози на $17 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$
- г) нижче ліміту дози на $9 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$
- д) дорівнює величині ліміту дози

15. Ефективна доза опромінення рентгенолога склала $12 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$. Оцініть дозу опромінення рентгенолога.

- а) перевищує ліміт дози на $4 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$
- б) перевищує ліміт дози на $3 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$
- в) перевищує ліміт дози на $2 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$
- г) *нижче ліміту дози на $8 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$
- д) дорівнює величині ліміту дози

16. В перші години після радіаційної аварії в навколишньому середовищі виявлені радіонукліди ^{11}C , ^{14}C , ^{24}Na . Встановлено, що через 7 діб після аварії активність ^{11}C і ^{24}Na в навколишньому середовищі значно

зменшувалася, тоді як активність ^{14}C залишалася на високому рівні.

Вкажіть яка характеристика радіонуклідів обумовлює такі зміни вмісту радіонуклідів у навколишньому середовищі.

- а)* період напіврозпаду
- б) здатність сорбуватися на об'єктах навколишнього середовища
- в) коефіцієнт активності
- г) коефіцієнт випромінювання
- д) дисперсність радіонукліда

17. Пожежники, що брали участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС у день аварії (безпосередньо в реакторному залі атомної станції), одержали високі дози опромінення організму. Вкажіть характер уражень організму ліквідаторів, якщо відомо, що встановлено чітку залежність важкості уражень від дози опромінення організму.

- а)* детерміністичні ефекти
- б) стохастичні ефекти
- в) сомато-стохастичні ефекти
- г) генетичні порушення
- д) хромосомні аберації

18. Ефективна доза опромінення рентгенолога склала $21 \text{ мЗв}\cdot\text{рік}^{-1}$. Запропонуйте захід щодо зниження опромінення організму рентгенолога.

- а) збільшити кратність повітрообміну в кабінеті
- б) зменшити час проявлення рентгенплівки
- в) збільшити товщину свинцевого фартуха
- г) використовувати прогумовані рукавички
- д)* скоротити тривалість робочої зміни

19. Ліквідатор наслідків аварії на об'єкті, де використовуються джерела іонізуючого випромінювання, піддавався зовнішньому опроміненню. Вкажіть показник, за яким проводиться визначення кількісної оцінки біологічної дії іонізуючого випромінювання на тіло людини.

- а) експозиційна доза випромінювання

- б) потужність експозиційної дози
- в) активність
- г) ефективна доза опромінення
- д) *ефективна еквівалентна доза опромінення

20. Громадянку М. госпіталізовано у терапевтичне відділення з попереднім діагнозом „Виразкова хвороба шлунку”. Визначте дозу опромінення, яка при проведенні рентгендіагностичної процедури не призведе до перевищення річного ліміту дози опромінення, рекомендованого МОЗ України, для осіб із захворюваннями неонкологічної природи.

- а) *не більше 20 мЗв
- б) не більше 100 мЗв
- в) не більше 1 мЗв
- г) не більше 2 мЗв
- д) не більше $0,5 \text{ мЗв}$

Радіаційне забруднення довкілля. Гігієнічні аспекти аварії на Чорнобильській АЕС.

1. Громадянин Д. працює на об'єкті з радіаційно-ядерною технологією інженером служби радіаційного контролю. Приймаючи участь у ліквідації наслідків радіаційної аварії, зазнав опромінення, ефективна доза якого становила 100 мЗв (10 бер). Вкажіть відсоток допустимого ліміту дози:

- а) *100%
- б) 90%
- в) 80%
- г) 70%
- д) 60%

2. Громадянин Ш., працюючи на об'єкті з радіаційно-ядерною технологією майстром зміни, при радіаційній аварії, яка мала локальний характер, отримав індивідуальну ефективну дозу, що відповідає двом лімітам аварійної дози. Назвіть вірний варіант відповіді. Громадянин Ш. до роботи з джерелами іонізуючих випромінювань:

- а) Допускається до роботи без обмежень
- б) * Допускається умовно з подальшим обмеженням дози опромінення
- в) Не допускається
- г) Допускається умовно з обмеженням часу опромінення
- д) Допускається умовно з обмеженням роботи з відкритими джерелами

3. Молоде подружжя, яке проживає в зоні гарантованого (добровільного) відселення звернулось до юриста з проханням дати роз'яснення щодо гарантованих заходів по зниженню ризику негативного впливу іонізуючого випромінювання на організм. Вкажіть правильну відповідь.:

- а) Добровільне переселення на інші території
- б) * Добровільне переселення на інші території. Забезпечення в необхідній кількості чистими продуктами харчування. Проведення газифікації будинку.

Постійний дозиметричний контроль

- в) Забезпечення в необхідній кількості чистими продуктами харчування
- г) Проведення газифікації будинку
- д) Постійний дозиметричний контроль

4. Громадянин Б. працівник гамма-дефектоскопічної лабораторії, в результаті позаштатної ситуації, яка виникла в процесі роботи, зазнав опромінення, ефективна доза якого становила 35 мЗв. Встановіть чи перевищує отримана доза ліміт дози встановлений для персоналу в умовах радіаційної аварії:

- а) Не перевищує. Якщо доза була отримана протягом 4 годин
- б) Не перевищує, якщо доза була отримана протягом доби
- в) * Не перевищує
- г) Не перевищує, якщо доза була отримана протягом 12 годин
- д) Не перевищує, якщо доза була отримана протягом 6 годин

5. Для збирання врожаю картоплі на сільськогосподарському підприємстві, яке знаходиться в зоні гарантованого (добровільного) відселення планується залучити школярів 10-11 класів. Яке рішення повинна прийняти дирекція школи з даного питання?

- а) Заборонити роботу школярів тривалістю більше 2 годин
- б) Заборонити роботу школярів тривалістю більше 6 годин
- в) Заборонити залучення до роботи дівчат
- г) Заборонити залучення до роботи школярів 10 класу
- д) * Заборонити роботу школярів

6. Громадянин М., працівник гамма-дефектоскопічної лабораторії, в результаті аварійної ситуації, зазнав опромінення, ефективна доза якого становила 40 мЗв (4 бер). Який відсоток складає отримана доза опромінення відносно ліміту дози в умовах нормальної експлуатації індустриальних джерел іонізуючого випромінювання::

- а) 150%;
- б) *200%;
- в) 100%;
- г) 40%;
- д) 20%;

7. Сім'я пенсіонерів Л., яка була евакуйована після аварії на ЧАЕС вирішила повернутися для постійного проживання до села К., яке знаходиться в зоні безумовного (обов'язкового) відселення. Які рекомендації є найбільш правильними в даному випадку?:

- а) Заборонено проживання більше 1 року
- б) * Постійне проживання категорично заборонено
- в) Заборонено проживання більше 3 років
- г) Заборонено проживання більше 5 років
- д) Заборонено проживання без прийняття додаткових профілактичних заходів

8. Громадянин А. працівник гамма-дефектоскопічної лабораторії, в результаті позаштатної ситуації, зазнав опромінення, ефективна доза якого становила 40 мЗв (4 бер). Вкажіть, який відсоток складає отримана доза опромінення відносно ліміту дози в умовах радіаційної аварії.:

- а) 40%;
- б) 20%;
- в) 200%;
- г) *80%;
- д) 100%;

9. Згідно Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» визначення категорій зон радіоактивного забруднення території проведено з врахуванням::

- а) Щільність забруднення ґрунту понад доаварійний рівень ізотопами цезію, стронцію, плутонію;
- б) Щільність забруднення ґрунту понад доаварійний рівень ізотопами стронцію;
- в) * Щільності забруднення ґрунту понад доаварійний рівень ізотопами цезію, стронцію, плутонію та величини розрахункової ефективної еквівалентної дози опромінення людини
- г) Величини розрахункової ефективної еквівалентної дози опромінення людини
- д) Щільність забруднення ґрунту понад доаварійний рівень ізотопами плутонію

10. Згідно Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» проведено зонування території України. Виберіть найбільш вірний варіант відповіді.:

- а) Зона відчуження
- б) Зона безумовного (обов'язкового) відселення
- в) * Зона відчуження. Зона безумовного (обов'язкового) відселення. Зона гарантованого (добровільного) відселення. Зона посиленого радіоекологічного контролю.
- г) Зона гарантованого (добровільного) відселення
- д) Зона посиленого радіоекологічного контролю

Здоровий спосіб життя та особиста гігієна. Гігієнічна оцінка миючих засобів і лазень.

1. Здоров'я населення це:

- а. Стан повного фізичного, душевного та соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороби чи фізичних дефектів
- б. Стан повного біологічного, фізичного, психофізичного, соціального благополуччя, коли функції всіх органів і систем організму людини врівноважені з навколишнім середовищем, відсутні будь-які захворювання, хворобливі стани та фізичні "дефекти", тобто, це стан організму, при якому він здатний повноцінно виконувати свої біологічні та соціальні функції – побутові,

трудові, соціальні (взаємини з іншими людьми і з суспільством в цілому)

в. Інтервал, в межах якого кількісні коливання психофізіологічних процесів здатні утримувати живу систему на рівні функціонального оптимуму, в межах якого механізми саморегуляції функціонують без фізіологічного напруження та не порушуються

г. Процес (та методи і засоби) збереження і розвитку біологічних, фізіологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимальній тривалості її активного життя

д. Все перераховане вірно.

2. До об'єктивних методів і засобів здорового способу життя відносять:

а. Дотримання особистої гігієни – дотримання режиму праці і відпочинку, сну і бадьорості, режиму харчування;

*б. Повноцінність, достатність, збалансованість, різноманітність харчування;

в. Регулярне підтримання чистоти тіла;

г. Регулярні заняття фізичною культурою;

д. Використання методів і засобів загартовування;

3. Найбільш об'єктивні показники ефективності здорового способу життя людини:

а. Підвищений апетит при ранній втомі

б. Гострота зору та слуху

в. Гарний апетит та відсутність спраги

г. Нормальна постава та незначна надлишкова маса тіла

*д. Тривалість життя, захворюваність, стан фізичного розвитку, працездатність

4. Основний принцип загартовування людини:

*а. Комплексний підхід

б. Розпочинати загартовування тільки взимку

в. Загартовуватися тільки у вихідні дні

г. Загартовуватися тільки у робочі дні

д. Загартовування має бути тільки ранковим але при контрастних температурах води

5. До суб'єктивних методів і засобів здорового способу життя відносять:

а. наявність і чисельність сім'ї

б. матеріальне забезпечення особистості

в. психогігієнічний мікроклімат

*г. дотримання особистої гігієни

д. відповідність гігієнічним вимогам інтенсивності і напруженості праці.

Гігієнічна оцінка тканин та побутового, виробничого, лікарняного одягу.

1. Які основні властивості тканин покладені в основу класифікації спецодягу:

А. Повітропроникність

*б. Захисні властивості

В. Капілярність

Г. Теплопровідність

Д. Гігроскопічність

2. Від якого з нижченаведеного чиннику залежать гігієнічні властивості одягу:

А. Теплопровідності

Б. Температури повітря

В. Повітропроникність

*г. Вид тканин

Д. Вологості повітря

3. Для виготовлення якого одягу використовуються хімічні неорганічні волокна

А. Побутового

Б. Спортивного

В. Дитячого

Г. Лікарняного

*д. Спецодягу

4. Дайте визначення поняттю повітропроникність тканин

А. Властивість волокон тканини поглинати водяну пару з повітря і поверхні тіла і утримувати її при певних умовах

Б. Здатність пропускати водяну пару через пори тканини

*в. Здатність тканини пропускати через свої пори повітря

Г. Властивість вбирати краплинно-рідку вологу

Д. Час випаровування вологи з поверхні тканини

5. Дайте визначення поняттю гігроскопічність тканин

*а. Властивість волокон тканини поглинати водяну пару з повітря і поверхні тіла і утримувати її при певних умовах

Б. Здатність пропускати водяну пару через пори тканини

В. Здатність тканини пропускати через свої пори повітря

Г. Властивість вбирати краплинно-рідку вологу

Д. Час випаровування вологи з поверхні тканини

6. Вкажіть одну з основних переваг натуральних тканин

А. Низька капілярність

*б. Висока гігроскопічність

В. Низька повітропрохідність

Г. Низька гігроскопічність

Д. Низька пористість

7. Синтетичні волокна отримують шляхом хімічного синтезу з

- *а. Нафти
- Б. Джуту
- В. Азбесту
- Г. Казеїну
- Д. Віскози

8. Вкажіть від яких чинників залежить теплопровідність тканини

- А. Хімічного складу
- Б. Природи волокна
- В. Паропроникності
- *г. Характер переплетення волокон
- Д. Гігроскопічності

9. Вкажіть відсоток ультрафіолетового випромінювання, яке пропускають синтетичні тканини

- А. 10
- Б. 40
- В. 0,2
- *г. 70
- Д. 1

10. Вкажіть прилад, за допомогою якого визначають теплопровідність тканин

- А. Реометр
- Б. Психрометр
- *в. Кататермометр
- Г. Термометр
- Д. Мікрометр

Організація та проведення санітарного нагляду за польовим розміщенням військових і цивільних формувань при надзвичайних ситуаціях та під час війни.

1. Укажіть основні види польового розміщення військ:

- А. Периметральне та радіальне розміщення
- В. Стационарне та мобільне розміщення
- С. *Казармене та табірне розміщення
- Д. Компактне та павільйонне розміщення
- Е. Децентралізоване та централізоване розміщення

2. Укажіть типове житлове приміщення, що може бути використане для табірної розміщення особового складу військових та цивільних формувань:

- А. Командний пункт
- В. Землянка
- С. Довготривала вогнева точка

- Д. *Барачний намет
- Е. Військово-цивільний намет

3. Укажіть житлові приміщення, що використовуються для тимчасового розміщення військових та цивільних формувань:

- А. Компактні та павільйонні житлові приміщення
- В. Стационарні та мобільні житлові приміщення
- С. *Мобільні (на колесах) та збірно-розбірні житлові приміщення
- Д. Децентралізовані та централізовані житлові приміщення
- Е. Периметральні та радіальні житлові приміщення

4. Укажіть житлові приміщення, що використовуються для тимчасового розміщення військових та цивільних формувань та відносяться до числа збірно-розбірних житлових приміщень:

- А. *Циліндричні уніфіковані блоки, пневмокаркасні (каркасно-надувні) приміщення, розсувні контейнерні приміщення, розтяжні будівлі
- В. Залізничні вагони, кузова автомобілів, причіпні та напівпричепні автофургони
- С. Щілина, довготривала вогнева точка, ходи сполучення
- Д. Командний пункт, спостережний пункт, пункт зв'язку
- Е. Бівак, землянка, траншея

5. Визначте глибину занурення у землю заглиблених землянок:

- А. понад 5 м
- В. 4,0-4,5 м
- С. *2,2-2,5 м
- Д. 1,5-2,0 м
- Е. менше 1,5 м

6. Укажіть основні різновиди вогневих оборонних фортифікаційних споруд:

- А. Прямі та непрямі
- В. Прості та складні
- С. Загальні та локальні
- Д. Периметральні та радіальні
- Е. *Закриті та відкриті

7. Укажіть, види оборонних фортифікаційних споруд відносяться до групи власне захисних:

- А. *Індивідуальні перекриті щілини, бліндажі, невентильовані сховища
- В. Командні пункти, спостережні пункти, пункти зв'язку
- С. Траншеї, ходи сполучення
- Д. Закриті (ДОТи, ДЗОТи, підземні ракетні комплекси) та відкриті (траншеї, кулеметні, артилерійські, мінометні, ракетні вогневі позиції)
- Е. Циліндричні уніфіковані блоки, пневмокаркасні (приміщення, розсувні контейнерні приміщення)

8. Наведіть класифікацію закритих фортифікаційних споруд за призначенням:

- A. Сховища, що захищають від механічних факторів, світлового спалаху, прямої радіації, сховища, що захищають від усіх типів уражаючих факторів
- B. Сховища котлованного типу, сховища шахтного типу, сховища печерного типу
- C. Сховища вищого (важкого типу), першого (важкого типу), другого (середнього типу), третього (легкого типу), четвертого (легкого типу) та п'ятого (легкого типу) класів
- D. *Довготривалі спеціальні сховища, військові сховища, сховища цивільної оборони
- E. Намети, землянки, бліндажі, траншеї

9. Перерахуйте основні шкідливості в закритих захисних спорудах:

- A. Іонізуюче випромінювання, неіонізуюче випромінювання, гіпокінезія, геліофізичні фактори
- B. Метеорологічні фактори, геофізичні фактори гіпокінезія, хімічні фактори
- C. Висока швидкість руху повітря, низька охолоджувальна здатність повітря, радіаційне тепло, висока електропровідність повітря
- D. Радіаційне тепло, іонізаційне випромінювання, синоптичні фактори, метеорологічні фактори
- E. *Фізичні фактори, хімічні фактори, психоемоційне напруження, гіпокінезія

10. Укажіть, що означає режим I вентиляції сховища:

- A. *Режим I – чиста вентиляція
- B. Режим I – фільтровентиляція
- C. Режим I – часткова вентиляція
- D. Режим I – повна ізоляція
- E. Режим I – часткова ізоляція

11. Назвіть основні види типових житлових приміщення для табірної розміщення військових та цивільних формувань:

- A. Землянка, бліндаж, бівак
- B. Щілина, довготривала вогнева точка, ходи сполучення
- C. Командний пункт, спостережний пункт, пункт зв'язку
- D. *Табірний намет, барачний намет, госпітальний намет
- E. Бівак, землянка, траншея

12. Укажіть типове житлове приміщення, що може бути використане для табірної розміщення особового складу військових та цивільних формувань:

- A. Бліндаж
- B. Спостережний пункт
- C. Траншея
- D. Пересувний намет
- E. *Госпітальний намет

13. Укажіть житлові приміщення, що використовуються для тимчасового розміщення військових та цивільних формувань та відносяться до числа мобільних (на колесах):

- A. Циліндричні уніфіковані блоки на колесах, пневмокаркасні (каркасно-надувні) приміщення, розсувні контейнерні приміщення, розтяжні будівлі
- B. Командний пункт, спостережний пункт, пункт зв'язку
- C. Щілина, довготривала вогнева точка, ходи сполучення
- D. *Залізничні вагони, кузова автомобілів, причіпні та напівпричепні автофургони
- E. Бівак, землянка, траншея

14. Назвіть збірно-розбірні житлові приміщення для військових, цивільних формувань та будівельників за межами населеного пункту:

- A. *Циліндричні уніфіковані блоки
- B. Залізничні вагони
- C. Землянки
- D. Бліндажи
- E. довготривала вогнева точка

15. Визначте глибину занурення у землю напівзаглиблених землянок:

- A. *1,5 м
- B. 1,5-2,0 м
- C. 2,2-2,5 м
- D. 4,0-4,5 м
- E. понад 5 м

16. Укажіть, види оборонних фортифікаційних споруд, які відносяться до групи вогневих:

- A. Індивідуальні перекриті щілини, бліндажі, невентильовані сховища
- B. *Закриті (ДОТи, ДЗОТи, підземні ракетні комплекси) та відкриті (траншеї, кулеметні, артилерійські, мінометні, ракетні вогневі позиції)
- C. Траншеї, ходи сполучення
- D. Командні пункти, спостережні пункти, пункти зв'язку
- E. Циліндричні уніфіковані блоки, пневмокаркасні (приміщення, розсувні контейнерні приміщення)

17. Укажіть, види оборонних фортифікаційних споруд відносяться до групи комунікаційних:

- A. Циліндричні уніфіковані блоки, пневмокаркасні (приміщення, розсувні контейнерні приміщення)
- B. Командні пункти, спостережні пункти, пункти зв'язку
- C. *Траншеї, ходи сполучення
- D. Індивідуальні перекриті щілини, бліндажі, невентильовані сховища
- E. Закриті (ДОТи, ДЗОТи, підземні ракетні комплекси) та відкриті (траншеї, кулеметні, артилерійські, мінометні, ракетні вогневі позиції)

18. Наведіть класифікацію закритих фортифікаційних споруд за способом побудови:

- A. *Сховища котлованного типу, сховища шахтного типу, сховища печерного типу
- B. Довготривалі спеціальні сховища, військові сховища, сховища цивільної оборони
- C. Сховища, що захищають від механічних факторів, світлового спалаху, прямої радіації, сховища, що захищають від усіх типів уражаючих факторів
- D. Сховища вищого (важкого типу), першого (важкого типу), другого (середнього типу), третього (легкого типу), четвертого (легкого типу) та п'ятого (легкого типу) класів
- E. Намети, землянки, бліндажі, траншеї

19. Перерахуйте основні шкідливості закритих захисних спорудах, що відносяться до хімічних факторів:

- A. «Сенсорний голод» (невідомість) та стан інформаційного пригнічення
- B. Несприятливий мікроклімат, збільшення кількості важких позитивних іонів та зменшення кількості негативних іонів у повітрі, світловий голод, шум та вібрація
- C. Іонізуюче випромінювання, висока електропровідність повітря, наявність токсичних сполук у повітрі, мікроорганізми
- D. Вимушене положення тіла та обмежена рухова активність
- E. *Недостатність кисню та збільшення концентрації діоксиду вуглецю, випаровування сірководню та аміаку, виділення газів горіння пального

20. Назвіть системи активної вентиляції в закритих фортифікаційних спорудах:

- A. Кватирки, фрамуги
- B. Кондиціонери стаціонарні, кондиціонери пересувні
- C. Обігрівачі повітря, зволожувачі повітря
- D. *Фільтровентиляційні комплекси, установки для регенерації повітря
- E. Охолоджуючі установки, направляючі установки

Організація і проведення санітарного нагляду за повноцінністю та безпечністю харчування військових і цивільних формувань при надзвичайних ситуаціях та під час війни.

- 1. Визначте, які з показників харчового статусу організму найбільш доступні (не потребують додаткового обладнання) для лікаря при оцінці обумовленого харчуванням стану здоров'я особового складу військових та цивільних формувань у польових умовах:

- 1. Клінічні
- 2. Соматометричні
- 3. Фізіометричні
- 4. Біохімічні
- *5. Стоматоскопічні

- 2. Укажіть основну умову організації раціонального харчування військових і

цивільних формувань:

- 1.*Запровадження системи запобіжних засобів, системи медичного контролю та системи поточного санітарного нагляду
- 2. Здійснення контролю якості кулінарної обробки продуктів та санітарного контролю технічного стану тари
- 3. Здійснення адміністративного контролю та контролю смакових якостей їжі
- 4. Проведення оцінки меню-розкладки та санітарний контроль за кількістю продовольства
- 5. Забезпечення температурного режиму холодильних камер та визначення наявності необхідних продуктів харчування
- 3. Сучасними і найбільш ефективними методами приготування харчових концентратів є:
 - 1. Звичайне висушування
 - 2. Стерилізація (виготовлення консервів)
 - *3. Ліофільне (сублімаційне) висушування
 - 4. Квашення, маринування
 - 5. Заморожування, холодне кип'ятіння
- 4. Порухення яких умов раціонального харчування особового складу військових та цивільних формувань у польових умовах може спричинити харчові отруєння:
 - 1. Недостатня калорійність та дефекти якісного складу харчових раціонів
 - 2. Порухення режиму харчування
 - 3. Недостатнє травлення та засвоюваність їжі (невідповідність якості страв ферментним можливостям травної системи)
 - *4. Використання продуктів місцевих заготівель та трофейних
 - 5. Неприятлива епідемічна обстановка (серед населення зареєстровані випадки висипного тифу).
- 5. Визначте найбільш точні методи медичного контролю за повноцінністю харчування особового складу військових та цивільних формувань у польових умовах:
 - *1. Розрахунковий метод за розкладкою продуктів (меню-розкладкою) з використанням таблиці хімічного складу харчових продуктів
 - 2. Контрольно-ваговий метод.
 - 3. Експресний аналіз харчових продуктів і готової їжі
 - 4. Анкетно-опитувальний метод
 - 5. Вивчення харчового статусу організму
- 6. Укажіть, яким шляхом здійснюється профілактика С-вітамінної недостатності харчового раціону особового складу військ:
 - 1. Контроль за ваговим виходом готових блюд та санітарним станом посуду
 - *2. Дотримання правил зберігання овочів і фруктів та додаткова вітамінізація їжі
 - 3. Розробка заходів щодо покращання харчування особового складу військ
 - 4. Контроль за ступенем якості харчових продуктів
 - 5. Обов'язковий контроль прийому військовослужбовцями вітамінних комплексів

7. Укажіть основні форми організації колективного харчування особового складу військ

(формувань) в умовах ведення бойових дій та інших надзвичайних ситуацій:

1. Групове харчування з використанням продовольчих ресурсів місцевого населення та трофейного продовольства

2. Індивідуальне споживання консервованих продуктів, які не потребують тривалої

кулінарної обробки

3. Індивідуальне споживання харчових концентратів, які не потребують тривалої

кулінарної обробки

4. На об'єктах громадського харчування (ресторани, кафе, їдальні)

*5. На батальйонних пунктах харчування в умовах, коли їжа готується в польових кухнях із звичайних харчових продуктів

8. Запропонуйте найбільш оптимальний варіант організації харчування військ у польових умовах при застосуванні зброї масового ураження:

1. Харчування на медичному пункті батальйону

2. Забезпечення гарячою їжею на батальйонних пунктах харчування

3. Групове харчування з використанням харчових концентратів

*4. Індивідуальне харчування з використанням сухих пайків

5. Забезпечення гарячою їжею на польових пунктах харчування

9. Назвіть характерну рису організації харчування військ у польових умовах:

*1. Широке використання консервів і харчових концентратів

2. Обмеження хліба води

3. Недосолювання їжі

4. Використання принципів механічного і хімічного щадіння

5. Застосування продуктів-сурогатів (ерзац-продуктів)

10. Які з перерахованих видів харчових отруєнь найбільш небезпечні для життя людини:

1. Отруйні домішки до продуктів- пестициди.

2. Токсикоінфекції- сальмонельози.

3. Мікотоксикози- aspergillus.

4. Отруйні продукти- риба-маринка.

*5. Бактерійні токсикози- ботулізм

1. Назвіть документи, ретельний контроль за веденням яких зобов'язана вести медична служба військового чи цивільного формування у польових умовах:

*1. Книги медичних оглядів та санітарні книжки кухарів і результатів медичного огляду добового наряду на кухню.

2. Контрольний лист обліку виданих зі складу на польову кухню і реалізованих продуктів і кількості особового складу у формуванні.

3. Книга зняття проб (кухонний щоденник).

4. Накладні на харчові продукти.

5. Книга рецептів блюд (кулінарна книга) та норми продовольства.

2. Наведіть основні характеристики раціону виживання, що використовується для організації індивідуального харчування особового складу формувань в

польових умовах.

*1. Являють собою пайки у формі брикетів або великих таблеток, мають низьку калорійність, мінімально необхідні кількості білків, жирів та інших нутрієнтів та розраховані на нетривале споживання (2-3 дні) у найбільш складних умовах катастроф та бойових дій

2. Вміщують знижену кількість вуглеводів, жирів, але достатню кількість білків, вітамінів, мінеральних речовин, мікроелементів

3. Випускаються в упаковках, розрахованих на добове харчування однієї особи і включають: сухарі або хрусткі хлібці, різноманітні консерви (три 200-грамових банки), цукор – 45 г, чай – 1 г, концентрати супів, каш, які не потребують тривалої кулінарної обробки

4. Включають у свою структуру харчові концентрати, які не потребують тривалої кулінарної обробки

5. Включають у свою структуру консервовані продукти, які не потребують тривалої кулінарної обробки

3. Медико-санітарний нагляд за харчуванням особового складу формувань при надзвичайних ситуаціях реалізується як:

1 Санітарний контроль технічного стану тари та забезпечення температурного режиму холодильних камер

2. Проектування систем водопостачання та використання методів медичного контролю

3. Санітарний контроль за кількістю продовольства та наявності необхідних продуктів харчування

*4. Система запобіжних і поточних санітарних заходів та методів медичного контролю

5. Система адміністративних заходів

4. Укажіть основні форми організації харчування особового складу формувань в умовах катастроф та інших надзвичайних ситуацій:

1. Централізоване, децентралізоване, змішане

2. Специфічне, неспецифічне, змішане

*3. Індивідуальне, групове, колективне

4. Компактне, павільйонне, блочне

5. Комбіноване, поєднане, комплексне

5. До лікаря медпункту військового підрозділу, зайнятого на відносних роботах в зоні землетрусу, звернулося 12 бійців зі скаргою на сильні болі в животі, нудоту, розлад стула, високу температуру. В анамнезі виявилось, що бійці їли на сніданок харчові концентрати, чай. В обід- суп з макаронами та м'ясом, перлову кашу з тушонкою, компот з сухофруктів. Визначте вірогідний діагноз:

1. Ботулізм.

*2. Сальмонельоз

3. Стафілококове отруєння.

4. Дизентерія.

5. Черевний тиф.

6. Визначте, які з умов раціонального харчування мають найбільше значення для збереження здоров'я і працездатності особового складу

військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях.

1. Відповідність калорійності раціону енергетичним витратам організму.
2. Достатність і збалансованість харчових речовин у добовому раціоні.
3. Легкотравність і висока засвоюваність їжі.
4. Дотримання раціонального режиму харчування.

*5. Безпечність їжі в епідемічному і токсичному відношенні.

7. Визначте, яка з форм організації харчування особового складу військових та цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях, катастрофах, бойових діях використовується в найбільш гострий період.

1. Забезпечення гарячою їжею на пунктах харчування з використанням натуральних харчових продуктів.

2. Приготування гарячої їжі на пунктах харчування з використанням харчових концентратів.

*3. Індивідуальне харчування з використанням сухих пайків, аварійних раціонів, недоторканих запасів (НЗ), мінімальних пайків, чи раціонів вживання.

4. Групове харчування з використанням польових раціонів з сухих харчових концентратів.

5. Змішане харчування.

8. Згідно норм заміни продуктів при їх відсутності м'ясо можна замінити:

*1. Рибопродуктами, м'ясними, рибними консервами.

2. Хлібом, сухарями, галетами.

3. Горохом, соєю, квасолею, сухарями.

4. Макаронами, крупами, цукром.

5. Картоплею, капустою, іншими овочами.

9. Ознаками гіповітамінозу А у особового складу військових і цивільних формувань, зайнятих на ліквідації наслідків катастроф, являються:

1. Зниження резистентності капілярів (безпричинні синці).

2. Хейлоз (зади), вертикальні тріщини губ.

3. Пелагра

4. Дерматоз.

*5. Ксерофтальмія.

10. Найбільше гігієнічне значення при ліквідації наслідків катастроф і в умовах бойових дій мають такі вимоги до харчових концентратів:

*1. Мінімальна маса, об'єм, швидкість і простота приготування їжі.

2. Збереження повної поживної цінності і натурального смаку продуктів, з яких вони виготовлені та їх безпечність.

3. Широкий асортимент з метою запобігання приїданню.

4. Придатність для тривалого збереження (швидкість до швидкого псування).

5. Надійний захист від забруднення отруйними, радіоактивними, бактерійними чинниками.

Організація і проведення медичної експертизи продовольства у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових

дій за допомогою табельних засобів.

1. Усунення з харчових продуктів радіоактивних речовин називається:

*1. Дезактивація.

2. Дезінфекція.

3. Дезінсекція.

4. Дегазація.

5. Дератизація.

2. З якої кількості місць беруть проби харчових продуктів для формування загальної проби продуктів для лабораторного дослідження на забруднення ОР, РР та БЗ?

1. 1.

2. 3.

*3. 5.

4. 7.

5. 10.

3. При обстеженні запасів макаронів на продовольчому складі в районі бойових дій виявлено стійкі отруйні речовини. Який варіант кінцевого експертного висновку може бути оформлений?

1. Продукт доброякісний, придатний до вживання без обмежень.

2. Продукт умовно придатний, може споживатися обмежений час.

3. Продукт підлягає спеціальній обробці (дезактивація) з повторною експертизою.

*4. Продукт непридатний до вживання і підлягає знищенню.

5. Продукт непридатний до вживання і може бути використаний на корм тваринам;

4. Вкажіть основне завдання медичної експертизи продовольства у польових умовах:

*1. Оцінка відповідності якості продукту санітарним нормам.

2. Визначення кислотності продукту.

3. Оцінка органолептичних якостей продукту.

4. Виявлення недостачі продукту.

5. Виявлення заміни продуктів.

5. Укажіть об'єкти медичної експертизи продовольства у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій, що відносяться до продовольства тривалого зберігання:

*1. Сухі пайки, харчові концентрати, польові раціони, консерви

2. Хліб, борошно, макарони, крупи, м'ясо, жири, спиртні напої тощо

3. Раціони лікувально-профілактичного харчування

4. Дієти лікувального харчування

5. Продути-сурогати, ерзац-продукти та рафіновані продукти

6. Які з засобів оснащення медичної служби військових та цивільних формувань ліквідаторів дозволяють проводити медичну експертизу раціонів харчування на вміст білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, макро- та мікроелементів:

1. Сумка санітарного інструктора роти.
- *2. Лабораторія гігієнічна військова (ЛГ-1)
3. Укладка медичного пункту батальйону (МПБ)
4. Укладки медичного пункту полка (МПП).
5. Радіометрична лабораторія в укладках (РЛУ-2).
7. Визначте, в якому випадку потрібно проводити екстренну експертизу продовольства при організації харчування військових та цивільних формувань, які приймають участь в ліквідації наслідків катастроф.
 1. При організації індивідуального та групового харчування з використанням пайків та харчових концентратів.
 2. При розгортанні польових кухонь для загального, котлового харчування особового складу формувань.
 - *3. При наявності випадків харчових отруєнь та кишкових інфекцій.
 4. При отриманні продуктів зі складів, їх заготовці серед населення, трофейних продуктів.
 5. При порушенні цілості тари з продовольством.
8. Який з варіантів кінцевого експертного заключення ви зробите при проведенні медичної експертизи партії м'яса на радіоактивність через три доби після ядерного вибуху, якщо ця радіоактивність на туші становить 140 мР/год, що в 10 разів перевищує гранично допустиму для воєнного часу (сезон року- літо).
 1. Продукт можна вживати без обмежень.
 2. Продукт підлягає дезактивації часом (відлежкою).
 3. Продукт можна використати на корм тваринам.
 4. Продукт можна використати для технічних цілей або переробити на добриво.
 - *5. Продукт підлягає знищенню.
9. Визначте, який з перерахованих приладів та лабораторних засобів призначений для токсикологічної експертизи продовольства при ліквідації наслідків катастроф і в умовах бойових дій:
 1. ЛГ-1.
 2. РЛУ-2.
 3. ДП-5А.
 - *4. ПХР-МВ.
 5. ЛБ.

10. Які з перерахованих видів харчових отруєнь найбільш небезпечні для життя людини:

 - *1. Бактерійні токсикози- ботулізм
 2. Токсикоінфекції- сальмонельози.
 3. Мікотоксикози- aspergillus.
 4. Отруйні продукти- риба-маринка.
5. Отруйні домішки до продуктів- пестициди.
 1. Назвіть кількість зразків з кожної партії продовольства, які відбирають на другому етапі медичної експертизи продовольства у польових умовах:
 - *1. 10.
 2. 15.
 3. 5.
 4. 20.
 5. 2.
 2. На якому етапі медичної експертизи у польових умовах можна скласти попереднє експертне заключення:
 1. Вивчення документів (накладних, сертифікатів на харчові продукти, огляд умов їх зберігання).
 - *2. Збір інформації, санітарне обстеження об'єкта харчування та дослідження продуктів за органолептичними показниками.
 3. Дослідження проб продуктів за органолептичними показниками та інструментальними вимірюваннями за допомогою портативних приладів (польового колориметра, ПХР-МВ, ДП-5А)
 4. Відбір проб та їх лабораторне дослідження за показниками повноцінності продуктів (вміст білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, калорійність).
 5. Лабораторне дослідження продуктів на доброякісність (бактеріологічне, вірусологічне, токсикологічне.)
 3. Радіоактивність партії рослинної олії, виробленої з соняшника через півроку після Чорнобильської катастрофи, у 6 разів перевищує гранично допустиму. Який з методів дезактивації ви запропонуєте:
 1. Дезактивація часом (до допустимого розпадання РР)
 2. Дезактивація тривалим (до 2 годин) нагріванням продукту.
 3. Дезактивація розбавленням іншими продуктами у раціоні.
 - *4. Дезактивація розбавленням чистою олією до допустимих концентрацій
 5. Знищення продукту.
 4. Визначте, які види лабораторних досліджень при проведенні медичної експертизи продовольства обов'язкові у польових умовах при надзвичайних ситуаціях (повені) з метою попередження спалахів інфекційних захворювань:
 1. Санітарно-токсикологічні
 2. Санітарно-хімічні.
 3. Радіометричні.
 4. Органолептичні.
 - *5. Санітарно-бактеріологічні та вірусологічні.
 5. Усунення з харчових продуктів отруйних речовин називається:
 1. Дезактивація.
 2. Дезінфекція.
 3. Дезінсекція.
 - *4. Дегазація.
 5. Дератизація.
 6. Укажіть, вирішенню яких питань присвячений перший етап проведення медичної експертизи продовольства у польових умовах:
 - *1. Збирання інформації на місці, індикація тари та продовольства, визначення наявності ознак псування продуктів, обґрунтування і оформлення попереднього експертного висновку

2. Вибір проб продуктів сумнівної якості на бактеріологічний та санітарно-хімічний аналіз, пакування проб, оформлення супроводжувальних документів, транспортування проб до лабораторії.
3. Проведення органолептичних, санітарно-хімічних, санітарно-токсикологічних, санітарно-бактеріологічних, вірусологічних, радіометричних лабораторних досліджень.
4. Обґрунтування і оформлення кінцевого експертного висновку.
5. Вибір проб продуктів, огляд основного складу, складання попереднього експертного висновку.
7. При медичній експертизі запасів м'яса виявлено перевищення радіоактивного забруднення в 12 разів від допустимого рівня. Який варіант кінцевого експертного висновку може бути оформлений?
 1. Продукт доброякісний, придатний до вживання без обмежень.
 2. Продукт умовно придатний, може споживатися обмежений час.
 3. Продукт підлягає спеціальній обробці (деактивація) з повторною експертизою.
 - *4. Продукт непридатний до вживання і підлягає знищенню.
 5. Продукт непридатний до вживання і може бути використаний для технічних цілей або перероблений у добриво.
8. Назвіть основний об'єкт медичної експертизи продовольства в польових умовах:
 - *1. Трофейні харчові продукти
 2. Напівфабрикати
 3. Харчові суміші
 4. Харчові продукти місцевих заготовок
 5. Рафіновані продукти
9. Укажіть кількість етапів проведення медичної експертизи продовольства у польових умовах:
 - *1. Чотири етапи
 2. Три етапи
 3. П'ять етапів
 4. Два етапи
 5. Десять етапів
10. Назвіть послідовність етапів проведення медичної експертизи продовольства у польових умовах:
 - *1. Дослідження на місці (1 етап), вибір проб (2 етап), лабораторне дослідження (3 етап), обґрунтування гігієнічного висновку (4 етап)
 2. Вивчення документації (1 етап), санітарне дослідження (2 етап), доповідь командирові (3 етап)
 3. Вибір проб (1 етап), лабораторне дослідження (2 етап), натурне дослідження (3 етап), обґрунтування гігієнічного висновку (4 етап)
 4. Вибір проб (1 етап), огляд основного складу (2 етап), складання експертного висновку (3 етап)
 5. Санітарне дослідження (1 етап), вивчення мотиваційної спрямованості військовослужбовців (2 етап), медичний огляд основного складу (3 етап)

Організація і проведення розвідки джерел водопостачання при

надзвичайних ситуаціях та під час війни. Оцінка якості води польовими методами.

1. Укажіть гігієнічне значення води в польових умовах:

- A. *Все перераховане
- B. Фізіологічна роль
- C. Засіб загартовування організму
- D. Засіб підтримання чистоти тіла, одягу, посуду, приготування їжі
- тощо
- E. Засіб дезінфекції та стерилізації

2. Назвіть, в чому полягає епідеміологічне значення води в польових умовах:

- A. *Участь в механізмах передачі інфекційних захворювань аліментарного походження (бактерійних, вірусних, найпростіших, зоонозів, трансмісійних (анафілогенні водойми) та гельмінтозів
- B. Фізіологічна роль
- C. Засіб загартовування організму
- D. Засіб підтримання чистоти тіла, одягу, посуду, приготування їжі
- тощо
- E. Засіб дезінфекції та стерилізації

3. Вкажіть сувору обов'язкову вимогу до питної води у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

- A. *Безпечність води в епідеміологічному відношенні, токсикологічна нешкідливість
- B. Низька жорсткість
- C. Добрі органолептичні властивості
- D. Постійний хімічний склад
- E. Висока прозорість

4. Укажіть бажані вимоги до питної води в польових умовах при надзвичайних ситуаціях:

- A. *Добрі органолептичні властивості
- B. Достатній вміст заліза
- C. Низький вміст сухого залишку
- D. Низький рівень окислюваності
- E. Відсутність амонійних сполук

5. Укажіть норми польового водопостачання (вода для пиття, вмивання, приготування їжі, миття кухонної, індивідуальної посуду) в умовах помірного кліматичного поясу:

- A. *10 л
- B. 15 л
- C. 100 л
- D. 50 л
- E. 3 л

6. Назвіть оснащення групи для розвідки джерел водопостачання при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

- A. *Прилад хімічної розвідки медико-ветеринарний ПХР-МВ, польовий рентгенометр-радіометр ДП-5А або ДП-5В, набір гідрохімічний НГХ

для санітарного аналізу води

В. Прилад хімічної розвідки медико-ветеринарний ПХР-МВ, індивідуальний дозиметр конденсаторний, індивідуальний дозиметр термолюмінісцентний

С. Польовий рентгенометр-радіометр ДП-5А або ДП-5В, генератор надвисоких частот ЛУЧ-3, вимірювач щільності потоку енергії НВЧ-поля ПО-1 "Медик"

Д. Набір гідрохімічний НГХ для санітарного аналізу води, лабораторія гігієнічна фотодозиметрична, медична токсикологічна лабораторія

Е. Психрометри Августа і Асмана, гігрометр, апарат Кротова, поглинач Петрі

7. Назвіть основні завдання медичної служби щодо контролю за водопостачанням військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

А. *Все перераховане

В. Визначення якості препаратів для хлорування води (вмісту активного хлору), вибір доз препаратів хлору для знезараження води, вибір доз коагулянту для очищення води, вибір методів дезактивації та дегазації води

С. Індикація води на зараження отруйними і радіоактивними речовинами та бактерійними засобами, оцінка якості води при виборі джерел водопостачання та після її обробки

Д. Участь у виборі місць розгортання пунктів водопостачання і пунктів водорозбору, визначення зон санітарної охорони навколо них, контроль за якістю очищення та дезактивації засобів обробки води після їх роботи (фільтрів, резервуарів, інвентарю тощо)

Е. Контроль за станом здоров'я осіб, які приймають участь в водопостачанні формувань

8. Укажіть, яким чином забезпечується організація польового водопостачання військ і цивільних формувань при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій:

А. *Все перераховане

В. Шляхом розгортання пунктів водопостачання

С. Шляхом розгортання пунктів водорозбору

Д. Шляхом індивідуального водопостачання із знезараженням води кип'ятінням

Е. Шляхом індивідуального водопостачання із знезараженням води спеціальними таблетками

9. Дайте визначення поняття "пункт водопостачання":

А. *Ділянка біля джерел води, на якій розгортаються табельні засоби добування, підйому води, її очищення, знезараження та у разі необхідності дезактивації, дегазації, накопичення запасів та видачі підрозділам формувань або її консервування

В. Ділянка в районі розміщення формувань, на якій розгортаються засоби для накопичення запасів води, яку доставляють, та видачі її особовому складу формувань та потерпілому від лихоліть населенню

С. Ділянка в районі розміщення формувань, на якій проводиться

видача бутильованої води населенню району

Д. Ділянка в районі розміщення формувань, на якій проводиться приготування їжі та накопичення запасів питної води

Е. Ділянка в районі розміщення формувань, на якій проводиться продаж бутильованої води населенню району

10. Укажіть величину зони санітарного захисту пункту водопостачання:

А. *50-100 м

В. 1-10 м

С. 100-500 м

Д. 500-1000 м

Е. 1000-5000 м

11. Назвіть мету розвідки джерел водопостачання при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

А. *Отримання відомостей технічного і санітарно-епідеміологічного характеру, необхідних для адекватного вирішення питання забезпечення формувань (та потерпілого населення) доброякісною водою в достатній кількості та найбільш простими і надійними засобами

В. Отримання відомостей соціологічного характеру, необхідних для адекватного вирішення питання забезпечення формувань (та потерпілого населення) доброякісною водою в достатній кількості та найбільш простими і надійними засобами

С. Отримання відомостей щодо санітарно-топографічних особливостей розташування джерела водопостачання для забезпечення формувань (та потерпілого населення) доброякісною водою

Д. Отримання відомостей щодо санітарно-технічного стану джерела водопостачання для забезпечення формувань (та потерпілого населення) доброякісною водою

Е. Отримання відомостей щодо особливостей впливу денатурованого навколишнього середовища на джерело водопостачання та даних лабораторного аналізу води

12. Назвіть етапи розвідки джерел водопостачання при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

А. *Все перераховане

В. Збирання попередніх даних про гідрогеологічну характеристику району розвідки та розробка маршруту розвідки

С. Обстеження джерел води на місці

Д. Відбір проб води та її аналіз на місці

Е. Визначення місця розгортання пункту водопостачання і зон санітарної охорони та оформлення донесення про результати розвідки

13. Назвіть необхідне для оснащення розвідувальної групи щодо організації водопостачання в польових умовах:

А. *Набір гідрохімічний водний (НГВ)

В. ВЦ-100

С. РЛУ-2

Д. МПХЛ

Е. ДП-100

14. Укажіть, в чому полягає санітарно-епідеміологічне обстеження джерел води на місці в ході здійснення розвідки джерел водопостачання при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

А. *Виявлення наявності серед населення гострозаразних кишкових інфекцій та епізоотій серед свійських і диких тварин

В. Опитування населення, аналіз топографічних карт тощо

С. Виявлення об'єктів можливого забруднення води навколо джерела з урахування відстані та рельєфу місцевості

Д. Визначення особливостей обладнання джерела води: свердловини, каптажу, його стану, необхідності ремонту тощо

Е. Аналіз води на місці на хімічне, радіоактивне забруднення, визначення органолептичних та санітарно-хімічних показників забруднення, направлення проб води на бактеріологічне дослідження тощо

15. Назвіть оптимальну температуру води підземних джерел:

А. *7-14°C

В. 5-7°C

С. 0-5°C

Д. 15-20°C

Е. 20-30°C

16. Укажіть бажані вимоги до питної води в польових умовах при надзвичайних ситуаціях:

А. *Оптимальний мінеральний склад

В. Достатній вміст заліза

С. Високий вміст сухого залишку

Д. Високий рівень окислюваності

Е. Відсутність амонійних сполук

17. Дайте визначення поняття “пункт водорозбору”:

А. *Ділянка в районі розміщення формувань, на який розгортаються засоби для накопичення запасів води, яку доставляють з пунктів водопостачання та видачі її особовому складу формувань та потерпілому від лихоліть населенню

В. Ділянка біля джерел води, на якій розгортаються табельні засоби добування, підйому води, її очищення, знезараження та у разі необхідності дезактивації, дегазації, накопичення запасів та видачі підрозділам формувань або її консервування

С. Ділянка в районі розміщення формувань, на який проводиться видача бутильованої води населенню району

Д. Ділянка в районі розміщення формувань, на який проводиться приготування їжі та накопичення запасів питної води

Е. Ділянка в районі розміщення формувань, на який проводиться продаж бутильованої води населенню району

18. Назвіть основні завдання медичної служби щодо контролю за водопостачанням військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

А. *Все перераховане

В. Визначення якості препаратів для хлорування води (вмісту активного хлору), вибір доз препаратів хлору для знезараження води, вибір доз коагулянту для очищення води, вибір методів дезактивації та дегазації води

С. Індикація води на зараження отруйними і радіоактивними речовинами та бактерійними засобами, оцінка якості води при виборі джерел водопостачання та після її обробки

Д. Участь у виборі місць розгортання пунктів водопостачання і пунктів водорозбору, визначення зон санітарної охорони навколо них, контроль за якістю очищення та дезактивації засобів обробки води після їх роботи (фільтрів, резервуарів, інвентарю тощо)

Е. Контроль за станом здоров'я осіб, які приймають участь в водопостачанні формувань

19. Укажіть норми польового водопостачання (вода для пиття, вмивання, приготування їжі, миття кухонної, індивідуальної посуду) в умовах жаркого кліматичного поясу:

А. *15 л

В. 10 л

С. 100 л

Д. 50 л

Е. 3 л

20. Укажіть табельні засоби оснащення групи для проведення санітарної розвідки джерел водопостачання в польових умовах:

А. *ДП-5А, ДП-5В

В. МПХЛ

С. МАФС

Д. ТУФ-200

Е. РЛУ-2

Організація і проведення санітарного нагляду за очищенням, знезараженням, дезактивацією води у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни.

1. Назвіть основні завдання медичної служби щодо контролю за водопостачанням військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

А. *Все перераховане

В. Визначення якості препаратів для хлорування води (вмісту активного хлору), вибір доз препаратів хлору для знезараження води, вибір доз коагулянту для очищення води, вибір методів дезактивації та дегазації води

С. Індикація води на зараження отруйними і радіоактивними речовинами та бактерійними засобами, оцінка якості води при виборі джерел водопостачання та після її обробки

Д. Участь у виборі місць розгортання пунктів водопостачання і пунктів водорозбору, визначення зон санітарної охорони навколо них, контроль за якістю очищення та дезактивації засобів обробки води після їх роботи (фільтрів, резервуарів, інвентарю тощо)

Е. Контроль за станом здоров'я осіб, які приймають участь в водопостачанні формувань

2. Назвіть основні складові частини пункту водопостачання:

- A. *Майданчик для добування, очищення, зберігання і видачі води та польова лабораторія
- B. Польова лабораторія та майданчик для медичного персоналу
- C. Складські приміщення та майданчик військової техніки
- D. Майданчик для добування, очищення, зберігання і видачі води та садово-паркова зона
- E. Польова лабораторія та санітарно-захисна зона

3. Укажіть величину зони санітарного захисту пункту водопостачання:

- A. *50-100 м
- B. 1-10 м
- C. 100-500 м
- D. 500-1000 м
- E. 1000-5000 м

4. Назвіть основні види обробки води у польових умовах:

- A. *Знезараження, очищення
- B. Опріснення, дезактивація, дегазація
- C. Знешкодження, знезалізування
- D. Фторування, дефторування
- E. Коагуляція, фільтрація, дезактивація

5. Укажіть фізичні методи обробки води, що використовуються у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій:

- A. *Кип'ятіння та ультрафіолетове випромінювання
- B. Хлорування
- C. Коагуляція та фільтрація
- D. Озонування
- E. Флокуляція та відстоювання

6. Назвіть методи дезактивації та опріснення води, що використовуються у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій:

- A. *Дистиляція та іонообмінна фільтрація
- B. Відстоювання з фільтрацією через табельні або імпровізовані фільтри
- C. Відстоювання та флокуляція
- D. Фторування та дефторування
- E. Коагуляція з фільтрацією через табельні або імпровізовані фільтри

7. Назвіть табельні засоби, що є реагентами:

- A. *Коагулянт $Al_2(SO_4)_3$; хлорне вапно; ДТСГК, таблетки "пантоцид", "аквасепт"; катіоніт-карбоферрогель, аніоніт-сульфовугілля
- B. Ручна поршнева помпа БКФ-4; ручна штангова помпа РШП-25; механізована штангова помпа МШП-40; мотопомпа – М-600; електропомпа ЕП-1
- C. Тканинно-вугільний фільтр ТВФ-200; військова фільтрувальна станція ВФС-2,5, ВФС-10; модернізована автофільтрувальна станція МАФС-3; польова опріснювальна установка ПОУ-4, опріснювальна польова станція

ОПС-2

D. Дрібнотрубчастий колодязь МТК-1; копач шахтних колодязів КШК-40; установка роторного буріння – УРБ-3АМ

E. Резервуари для води РДВ-50, РДВ-100, РДВ-1000, РДВ-5000; автоцистерни АВЦ-15, АВЦ-28, АВЦ-40, пересувні цистерни, польові водогони

8. Укажіть суворо обов'язкову вимогу до питної води у польових умовах при надзвичайних ситуаціях:

- A. *Безпечність води в епідеміологічному відношенні
- B. Низька жорсткість
- C. Добрі органолептичні властивості
- D. Постійний хімічний склад
- E. Висока прозорість

9. Укажіть бажані вимоги до питної води у польових умовах при надзвичайних ситуаціях:

- A. *Добрі органолептичні властивості та оптимальний мінеральний склад
- B. Безпечність води в епідеміологічному та токсикологічному відношенні
- C. Низький вміст сухого залишку та висока РН
- D. Відсутність амонійних сполук та нітратів і нітритів
- E. Висока прозорість та низька каламутність

10. Назвіть лабораторний комплект, що використовується для проведення токсикологічних досліджень води у польових умовах:

- A. *Лабораторія токсикологічна ЛТ
- B. Лабораторія бактеріологічна ЛБ,
- C. Медична польова хімічна лабораторія МПХЛ-54
- D. Лабораторія гігієнічна військова ЛГ-1
- E. Радіометрична лабораторія в укладках РЛУ-2

11. Назвіть основні завдання медичної служби щодо контролю за водопостачанням військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

- A. *Все перераховане
- B. Визначення якості препаратів для хлорування води (вмісту активного хлору), вибір доз препаратів хлору для знезараження води, вибір доз коагулянту для очищення води, вибір методів дезактивації та дегазації води
- C. Індикація води на зараження отруйними і радіоактивними речовинами та бактерійними засобами, оцінка якості води при виборі джерел водопостачання та після її обробки
- D. Участь у виборі місць розгортання пунктів водопостачання і пунктів водорозбору, визначення зон санітарної охорони навколо них, контроль за якістю очищення та дезактивації засобів обробки води після їх роботи (фільтрів, резервуарів, інвентарю тощо)
- E. Контроль за станом здоров'я осіб, які приймають участь в водопостачанні формувань

12. Дайте визначення поняття "пункт водопостачання":

- A. *Ділянка біля джерел води, на якій розгортаються табельні засоби

добування, підйому води, її очищення, знезараження та у разі необхідності дезактивації, дегазації, накопичення запасів та видачі підрозділам формувань або її консервування

В. Ділянка в районі розміщення формувань, на який розгортаються засоби для накопичення запасів води, яку доставляють, та видачі її особовому складу формувань та потерпілому від лихоліть населенню

С. Ділянка в районі розміщення формувань, на який проводиться видача бутильованої води населенню району

Д. Ділянка в районі розміщення формувань, на який проводиться приготування їжі та накопичення запасів питної води

Е. Ділянка в районі розміщення формувань, на який проводиться продаж бутильованої води населенню району

13. Назвіть види обробки води у польових умовах, що використовуються у разі необхідності:

- А. *Опріснення, дезактивація, дегазація
- В. Знезараження, очищення
- С. Знешкодження, знезалізування
- Д. Фторування, дефторування
- Е. Коагуляція, фільтрація, дезактивація

14. Укажіть хімічні методи обробки води, що використовуються у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій:

- А. *Хлорування
- В. Кип'ятіння та ультрафіолетове випромінювання
- С. Коагуляція та фільтрація
- Д. Озонування
- Е. Флокуляція та відстоювання

15. Назвіть табельні засоби обробки води:

А. *Тканинно-вугільний фільтр ТВФ-200; військова фільтрувальна станція ВФС-2,5, ВФС-10; модернізована автофільтрувальна станція МАФС-3; польова опріснювальна установка ПОУ-4, опріснювальна польова станція ОПС-2

В. Ручна поршнева помпа БКФ-4; ручна штангова помпа РШП-25; механізована штангова помпа МШП-40; мотопомпа – М-600; електропомпа ЕП-1

С. Дрібнотрубчастий колодязь МТК-1; копач шахтних колодязів КШК-40; установка роторного буріння – УРБ-ЗАМ

Д. Коагулянт $Al_2(SO_4)_3$; хлорне вапно; ДТСГК, таблетки “пантоцид”, “аквасепт”; катіоніт-карбоферрогель, аніоніт-сульфувугілля

Е. Резервуари для води РДВ-50, РДВ-100, РДВ-1000, РДВ-5000; автоцистерни АВЦ-15, АВЦ-28, АВЦ-40, пересувні цистерни, польові водогони

16. Укажіть суть стандартного хлоркупоросного методу очищення і знезараження води за Клюкановим:

А. *У воду одночасно вносять коагулянт (150 мг/л) та хлорне вапно або ДТСГК в дозі 10 мг/л активного хлору (50 мг/л хлорного вапна з вмістом активного хлору понад 20%)

В. У воду одночасно вносять хлорид калію(150 мг/л) та хлорне вапно

або ДТСГК в дозі 10 мг/л активного хлору (50 мг/л хлорного вапна з вмістом активного хлору понад 20%) і далі здійснюють фільтрацію через табельні або імпровізовані фільтри

С. У воду спочатку вносять коагулянт (150 мг/л) і через 1-1,5 години хлорне вапно або ДТСГК в дозі 10 мг/л активного хлору (50 мг/л хлорного вапна з вмістом активного хлору понад 20%)

Д. Воду одночасно піддають фторуванню та дефторуванню з наступним ультрафіолетовим опроміненням

Е. Воду спочатку відстоюють, а потім насичують атомарним киснем з наступною фільтрацією через табельні або імпровізовані фільтри

17. Укажіть оптимальну експозицію хлорування у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій:

А. *Влітку – 15 хвилин, взимку – 30 хвилин, при зараженні споровими формами мікроорганізмів – не менше 2 годин

В. Влітку – 30 хвилин, взимку – 15 хвилин, при зараженні споровими формами мікроорганізмів – не менше 2 годин

С. Влітку – 30 хвилин, взимку – 35 хвилин, при зараженні споровими формами мікроорганізмів – не менше 2 годин

Д. Влітку – 10 хвилин, взимку – 45 хвилин, при зараженні споровими формами мікроорганізмів – не менше 5 годин

Е. Влітку – 60 хвилин, взимку – 60 хвилин, при зараженні споровими формами мікроорганізмів – не менше 12 годин

18. Укажіть сувору обов'язкову вимогу до питної води у польових умовах при надзвичайних ситуаціях:

А. *Безпечність води в токсикологічному відношенні

В. Висока жореткість

С. Добрі органолептичні властивості

Д. Постійний хімічний склад

Е. Низька прозорість

19. Укажіть бажані вимоги до питної води в польових умовах при надзвичайних ситуаціях:

А. *Оптимальний мінеральний склад

В. Достатній вміст заліза

С. Високий вміст сухого залишку

Д. Високий рівень окислюваності

Е. Відсутність амонійних сполук

20. Назвіть лабораторний комплект, що використовується для проведення радіометричних досліджень води у польових умовах:

А. *Радіометрична лабораторія в укладках РЛУ-2

В. Лабораторія бактеріологічна ЛБ,

С. Медична польова хімічна лабораторія МПХЛ-54

Д. Лабораторія токсикологічна ЛТ

Е. Лабораторія гігієнічна основна ЛГ-2

1. Назвіть провідний показник щодо оцінки особливостей праці ліквідаторів наслідків катастроф та надзвичайних ситуацій:

- A. Обмеженість робочих груп
- B. Відсутність транспортних засобів
- C. Високий рівень відповідальності
- D. *Токсичні хімічні речовини та їх сполуки
- E. Складність організаційних заходів

2. Укажіть чинники, що відносяться до фізичних чинників, які негативно впливають на організм ліквідаторів в осередку надзвичайних ситуацій:

- A. М'язове статичне напруження, обмежена рухова активність
- B. Токсичні хімічні речовини та їх сполуки
- C. *Шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, електромагнітне випромінювання
- D. Нервово-психічне напруження
- E. Все перераховане

3. Укажіть чинники, що відносяться до біологічних чинників, які негативно впливають на організм ліквідаторів в осередку надзвичайних ситуацій:

- A. Токсичні хімічні речовини та їх сполуки
- B. *М'язове статичне напруження, обмежена рухова активність
- C. Шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, електромагнітне випромінювання
- D. Нервово-психічне напруження
- E. Все перераховане

4. Назвіть, показник функції дихання, що використовується як критерій для визначення ступеня стомленості та перевтоми у ліквідаторів наслідків катастроф та надзвичайних ситуацій:

- A. *Частота дихання за 1 хвилину
- B. Час затримки дихання
- C. Кількість вдихів за 1 хвилину
- D. Кількість видихів за 1 хвилину
- E. Хвилиний період затримки дихання

5. Укажіть показники функції дихання можна визначити за допомогою портативного спірометра з манометром:

- A. Дихальний об'єм, інтегральний об'єм вдиху та видиху, життєва ємність легень
- B. Дихальний об'єм, активний об'єм вдиху, активний об'єм видиху, життєва ємність легень
- C. Дихальний об'єм, пасивний об'єм вдиху, пасивний об'єм видиху, життєва ємність легень
- D. Дихальний об'єм, латентний об'єм вдиху, латентний об'єм видиху, життєва ємність легень
- E. *Дихальний об'єм, резервний об'єм вдиху, резервний об'єм видиху, життєва ємність легень

6. Назвіть величину життєвої ємності легень людини у стані спокою:

- A. Близько 1,0 л
- B. Близько 3,5 л

- C. *Близько 4,8 л
- D. Близько 10,0 л
- E. Близько 2,8 л

7. Укажіть, яким чином визначається хвилиний об'єм крові:

- A. Шляхом ділення хвилиного об'єму дихання на частоту серцевих скорочень
- B. Шляхом ділення систолічного об'єму серця на частоту серцевих скорочень
- C. Шляхом множення хвилиного об'єму дихання на частоту серцевих скорочень
- D. *Шляхом множення систолічного об'єму серця на частоту серцевих скорочень
- E. Шляхом сумування систолічного об'єму серця та частоти серцевих скорочень

8. Назвіть величину систолічного об'єму серця, що властива для дорослої людини у стані спокою без фізичного навантаження:

- A. 25-50 мл
- B. 50-65 мл
- C. *65-70 мл
- D. 70-75 мл
- E. 75-100 мл

9. Укажіть, які показники ураховуються під час розрахунку індексу Керде

- A. Частота серцевих скорочень та пульсовий артеріальний тиск
- B. Частота серцевих скорочень та систолічний артеріальний тиск
- C. *Частота серцевих скорочень та діастолічний артеріальний тиск
- D. Частота дихання та діастолічний артеріальний тиск
- E. Частота дихання та систолічний артеріальний тиск

10. Укажіть величину індексу Хільдебранта, що властива для людини при відсутності ознак втоми:

- A. 0,8-2,9
- B. 0,1-0,9
- C. 4,6-5,9
- D. 5,8-6,9
- E. *2,8-4,9

11. Укажіть провідний негативний чинник умов праці ліквідаторів наслідків катастроф та надзвичайних ситуацій:

- A. Порушення функцій серцево-судинної системи
- B. Порушення функції дихання
- C. Порушення адаптації в незвичних умовах праці
- D. Відсутність необхідних навичок
- E. *Психоемоційне перенапруження

12. Укажіть чинники, що відносяться до хімічних чинників, які негативно впливають на організм ліквідаторів в осередку надзвичайних ситуацій:

- A. Шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, електромагнітне

випромінювання

- В. Нервово-психічне напруження
- С. М'язове статичне напруження, обмежена рухова активність
- Д. *Токсичні хімічні речовини та їх сполуки
- Е. Все перераховане

13. Укажіть чинники, що відносяться до нервово-психічних чинників, які негативно впливають на організм ліквідаторів в осередку надзвичайних ситуацій:

- А. М'язове статичне напруження, обмежена рухова активність
- В. Токсичні хімічні речовини та їх сполуки
- С. *Нервово-психічне напруження
- Д. Шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, електромагнітне випромінювання
- Е. Все перераховане

14. Назвіть частоту дихання, що властива для дорослої людини у стані спокою без фізичного навантаження:

- А. 5-10 за 1 хвилину
- В. 10-12 за 1 хвилину
- С. *14-20 за 1 хвилину
- Д. 20-25 за 1 хвилину
- Е. 25-50 за 1 хвилину

15. Укажіть, що являє собою життєва ємність легень:

- А. Сума дихального об'єму, активного об'єму вдиху та активного об'єму видиху
- В. Добуток дихального об'єму, резервного об'єму вдиху та резервного об'єму видиху
- С. Сума дихального об'єму, пасивного об'єму вдиху та пасивного об'єму видиху
- Д. *Сума дихального об'єму, резервного об'єму вдиху та резервного об'єму видиху
- Е. Добуток дихального об'єму, активного об'єму вдиху та активного об'єму видиху

16. Назвіть величину дихального об'єму легень людини у стані спокою:

- А. 0,1-0,2 л
- В. 0,2-0,4 л
- С. *0,4-0,6 л
- Д. 0,6-0,8 л
- Е. 0,8-1,0 л

17. Укажіть, які характеристики функціонального стану організму визначають такі показники, як індекс Керде та індекс Хільдебранта:

- А. Активність центральної нервової системи у залежності від фізичних навантажень або психоемоційного перенапруження
- В. Характеристики лабільності зорової сенсорної системи
- С. Характеристики сили і рухомості нервових процесів
- Д. Характеристики врівноваженості і лабільності нервових процесів
- Е. *Активність симпатичної і парасимпатичної автономної нервової системи

у залежності від фізичних навантажень або психоемоційного перенапруження

18. Назвіть величину хвилинного об'єму крові у стані спокою:

- А. 1,0-2,5 л/хв
- В. *2,5-5,0 л/хв
- С. 5,0-25,0 л/хв
- Д. 25,0-30,0 л/хв
- Е. 30,0-100,0 л/хв

19. Укажіть величину індексу Керде, що властива для людини при відсутності ознак втоми:

- А. *0-1%
- В. 1-5%
- С. 20-21%
- Д. 5-10%
- Е. 11-20%

20. Укажіть, яким чином визначається індекс Хільдебранта:

- А. Як відношення значень частоти серцевих скорочень до величин систолічного артеріального тиску
- В. Як відношення значень частоти серцевих скорочень до величин діастолічного артеріального тиску
- С. Як відношення значень частоти дихальних рухів до величин частоти серцевих скорочень за 1 хвилину
- Д. Як відношення значень частоти серцевих скорочень до величин пульсового артеріального тиску
- Е. *Як відношення значень частоти серцевих скорочень до величин частоти дихальних рухів за 1 хвилину

Гігієна праці особового складу військ при обслуговуванні об'єктів озброєння, військової техніки, радіолокаторних станцій.

1. Назвіть фактори, що впливають на стан здоров'я особового складу у бронетанкових військах:

- А. Пари ізоляції, окислювачі, пари ртуті
- В. СВЧ-поле, електричне поле, рентгенівське випромінювання
- С. Неприятливий температурний режим, підвищена іонізація повітря
- Д. *Вимушена робоча поза, порохові гази, вихлопні гази, шум та вібрація
- Е. Бароакустичні фактори, фізичне навантаження, гіперкінезія

2. Назвіть специфічні фактори, що справляють негативний вплив на стан здоров'я особового складу у радіотехнічних військах:

- А. Шум, вібрація, електричний струм високої напруги, висока температура
- В. Термічний вплив, пари ртуті
- С. *Гальмівне рентгенівське випромінювання, імпульсне електромагнітне випромінювання
- Д. Гіпокінезія, гіперкінезія
- Е. Підвищений атмосферний тиск та нервово-психічне напруження

3. Укажіть характерні ознаки ракетних військ:

- А. Чіткість виконання обов'язків

- B. Постійне перебування в бойовій готовності
- C. Складність технічного виконання операцій під час підготовки і пуску ракет
- D. Безпосередній контакт із компонентами ракетного пального, окислювачами і власне паливом
- E. *Все перераховане

4. Укажіть найбільш ефективний спосіб зниження рівня шуму в конструкції танка:

- A. Зменшення швидкості пересування танка
- B. *Використання системи амортизаторів та звукоізолюючих матеріалів
- C. Використання протигазів та респіраторів
- D. Використання ежекторів в дулі танка та звукоізолюючих матеріалів
- E. Використання антифризів та сучасних стистем амортизаторів

5. Назвіть найбільш ефективний спосіб профілактики шкідливого впливу пального та мастильних матеріалів на організм особливого складу бронетанкових військ:

- A. *Вентиляція та суворе дотримання правил особистої гігієни
- B. Вентиляція та своєчасне миття тіла
- C. Своєчасне миття тіла та зміна натільного одягу
- D. Якісна вентиляція складських приміщень
- E. Суворе дотримання правил зберігання пальних та мастильних матеріалів

6. Укажіть найбільш специфічні риси інженерних військ:

- A. Дія СВЧ і НВЧ-полів, магнітного поля, геліофізичних чинників
- B. Низька механізація та недостатня моторизація
- C. Електромагнітні хвилі радіочастот, підвищений атмосферний тиск
- D. Психоемоційне напруження, замкнутий простір, гіпокінезія
- E. *Висока механізація та моторизація

7. Укажіть провідну причину розвитку такого феномену, як "сенсорний голод":

- A. Спостереження за екраном дисплея в умовах надлишку інформації, що надходить
- B. Конвеєрні форми організації праці
- C. *Спостереження за екраном дисплея в умовах одноманітної обстановки
- D. Надзвичайно важка фізична праця
- E. Надзвичайно напружена розумова праця

8. Назвіть прилади для вимірювання щільності потоку енергії надвисокочастотного поля:

- A. Прилади ШВК-2, АШВ
- B. Прилади ДП-5А, ДП-5-Б
- C. Біодозиметр, фотоекспозиметр
- D. Апарат Кротова, Поглинач Петрі

- E. *Прилади ПО-1 "Медик", TENMARS 192

9. Перерахуйте зони, що виділяються для розрахунку щільності потоку енергії надвисокочастотного поля:

- A. Мінімальна зона, оптимальна зона, максимальна зона
- B. Безпечна зона, орієнтовно-безпечна зона, небезпечна зона
- C. *Ближня зона, проміжна зона, віддалена зона
- D. Контрольна зона, дослідна зона
- E. Зона суворого режиму, зона обмежень, зона спостережень

10. Укажіть основну мету щодо встановлення гранично допустимих рівнів щільності потоку енергії поля надвисоких частот:

- A. *Для визначення розмірів санітарно-захисних зон
- B. Для встановлення граничної тривалості робочого дня
- C. Для встановлення граничної тривалості відпускнуго періоду
- D. Для проведення професійного відбору військовослужбовців
- E. Для визначення особливостей організації лікувально-профілактичного харчування

11. Укажіть фактори, що впливають на стан здоров'я особового складу в артилерії:

- A. СВЧ-поле, іонізуюча радіація, вібрація, порохові гази
- B. *Шум, вібрація, фізичні навантаження, порохові гази, бароакустичні фактори
- C. Фізичне навантаження, магнітне поле, окислювачі, пари ртуті
- D. Пари ртуті, низька температура, ракетне пальне
- E. Замкнутий простір, вібрація, фізичне навантаження, гіперкінезія

12. Назвіть неспецифічні фактори, що справляють негативний вплив на стан здоров'я особового складу у радіотехнічних військах:

- A. *Шум, вібрація, електричний струм високої напруги, висока температура
- B. Термічний вплив, пари ртуті
- C. Підвищений атмосферний тиск та нервово-психічне напруження
- D. Гіпокінезія, гіперкінезія
- E. Рентгенівське випромінювання, імпульсне електромагнітне НВЧ випромінювання

13. Назвіть фактори, що справляють негативний вплив на стан особового складу військ, який перебуває у сховищах:

- A. Дія окислювачів та вихлопних газів, СВЧ-поле
- B. Шум, вібрація, електричне поле
- C. Нервово-психічне напруження, гіперкінезія
- D. Переохолодження, недоїдання
- E. *Гіпокінезія, збільшення концентрації вуглекислого газу, водяних парів та антропогенних

14. Назвіть основні складові порохових газів як негативного чинника, що

впливає на здоров'я особового складу бронетанкових військ:

- A. Пари ртуті та свинцю, ароматичні вуглеводні
- B. Оксиди магнію та натрію
- C. Пари лугів і кислот
- D. *Оксиди азоту, діоксин вуглецю, ароматичні вуглеводні
- E. Етиловий і метиловий спирт

15. Укажіть найбільш типові зрушення у функціональному стані організму в умовах обмеженості розмірів робочого приміщення танку:

- A. Схуднення
- B. *Статична втома
- C. Втома зорової сенсорної системи
- D. Зниження концентрації уваги
- E. Сонливість

16. Назвіть захворювання, широко розповсюджене серед військовослужбовців інженерних військ:

- A. Висотна хвороба
- B. Бронхіальна астма
- C. Псоріаз
- D. Ішемічна хвороба серця
- E. *Баротравма легенів

17. Назвіть найбільш радикальний засіб боротьби із забрудненнями повітря токсичними хімічними рідинами в радіотехнічних військах:

- A. Санітарно-освітня робота
- B. Штучна вентиляція
- C. Маркування ємностей
- D. *Ізоляція токсичних речовин від зовнішнього середовища
- E. Приточно-витяжна вентиляція

18. Перерахуйте заходи щодо захисту особового складу від СВЧ-випромінювання в умовах праці у радіотехнічних військах:

- A. *Зменшення потужності випромінювання та часу опромінення, використання екранувальних захисних пристроїв
- B. Збільшення потужності випромінювання, підвищення рухової активності
- C. Зменшення відстані, використання радіопротекторів
- D. Використання гумових рукавичок, збільшення об'єму приміщення
- E. Герметичність службових приміщень, та їх термоізоляція

19. Укажіть методики розрахунку щільності потоку енергії (ЩПЕ) поля надвисоких частот:

- A. *За допомогою формул
- B. За таблицями
- C. За показниками сталості величин
- D. За допомогою номограм та за таблицями
- E. За критерієм Ст'юдента

20. Укажіть індивідуальні засоби захисту, в яких рекомендується проводити будь-які види роботи при щільності потоку енергії поля надвисоких частот, що перевищує 1000 мквт/см²:

- A. *Захисні окуляри та комбінезони із спеціальної металізованої тканини
- B. Загальновійськовий захисний комплект, плівкові захисні комбінезони
- C. Теплові екрани та захисний термоізоляційний комплект
- D. Конвекційний комплектний пристрій
- E. Захисний (прогумовий) спецодяг, взуття, бахіли, рукавиці, захисний шолом